

Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Sammanfattning

Utskottet behandlar i detta betänkande proposition 2002/03:1 Budgetpropositionen för år 2003 såvitt avser utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar samt motioner som rör anslagen eller näraliggande frågor. Utgiftsområdet omfattar politikområdena integrationspolitik, storstadspolitik, migrationspolitik samt minoritetspolitik.

Regeringen föreslår utöver anslag m.m. en ändring av integrationspolitikens mål som därmed tydliggörs. Begreppet tolerans tas bort för att tydligare markera att olikheter måste respekteras på lika villkor. Detta framgår genom den föreslagna formuleringen "ömsesidig respekt för olikheter inom de gränser som följer av samhällets grundläggande demokratiska värderingar".

Regeringen föreslår även en anpassning av den statliga ersättningen till kommunerna för flyktingmottagande i och med att äldreomsorgsstödet införs den 1 januari 2003.

Utskottet tillstyrker propositionen med den ändring som föreslås i en motion (s, v, mp) om att anslag 10:5 Diskrimineringsombudsmannen utökas med 100 000 kr. Utskottet avstyrker övriga motioner.

Till betänkandet har fogats 13 reservationer och 6 särskilda yttranden.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	4
Redogörelse för ärendet.....	7
Ärendet och dess beredning.....	7
Utskottets överväganden	8
Utgiftsområde 8	8
Integrationspolitiken.....	8
Integrationspolitikens mål	8
10:1 Integrationsverket	10
10:2 Integrationsåtgärder	12
10:3 Kommunersättningar vid flyktingmottagande	15
10:4 Hemutrustningslån.....	17
10:5 Ombudsmannen mot etnisk diskriminering	18
Storstadspolitiken	20
11:1 Utvecklingsinsatser i storstadsregionerna.....	20
Migrationspolitiken	22
12:1 Migrationsverket.....	22
12:2 Mottagande av asylsökande	27
12:3 Migrationspolitiska åtgärder	31
12:4 Utlänningsnämnden	33
12:5 Offentligt biträde i utlänningsärenden	34
12:6 Utresor för avvisade och utvisade.....	35
12:7 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar.....	36
Minoritetspolitiken	36
47:1 Åtgärder för nationella minoriteter	36
Reservationer.....	39
1. Statsbidrag till invandrarorganisationer (punkt 2)	39
2. Integrationsfrämjande insatser (punkt 3).....	39
3. Det kommunala flyktingmottagandet (punkt 4).....	40
4. Asylansökan i hela landet (punkt 6)	40
5. Flexibla anslagsutnyttjande (punkt 7).....	40
6. Avgifter i utlännings- och medborgarskapsärenden (punkt 8).....	41
7. Boende- och dagersättning samt organiserad verksamhet (punkt 9)	41
8. Hälso- och sjukvård för asylsökande (punkt 11)	42
9. Hälso- och sjukvård för asylsökande (punkt 11)	42
10. Flyktingkvoten (punkt 12)	43
11. Flyktingkvoten (punkt 12)	43
12. Instans- och processordning i utlänningsärenden (punkt 13).....	44
13. Utvärdering av resurser till minoritetsspråken (punkt 14)	44

Särskilda yttranden.....	45
1. Moderaternas anslagsförslag (punkt 1).....	45
2. Folkpartiets anslagsförslag (punkt 1)	46
3. Kristdemokraternas anslagsförslag (punkt 1)	47
4. Centerpartiets anslagsförslag (punkt 1)	48
5. Boende för asylsökande (punkt 10).....	48
6. Hälso- och sjukvård för asylsökande (punkt 11)	48
Bilaga 1 Förteckning över behandlade förslag.....	49
Bilaga 2 Förslag till beslut om anslag inom utgiftsområde 8	
Invandrare och flyktingar	55

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

- a) Riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av de integrationspolitiska målen,
- b) Riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om ändring av den statliga ersättningen till kommuner för flyktingmottagande,
- c) Riksdagen godkänner att under 2003 lån tas upp i Riksgäldskontoret för det samlade behovet av hemutrustningslån intill ett belopp av 1 300 000 000 kr,
- d) Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2003 för ramanslaget 12:7 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 13 000 000 kr under 2003–2004,
- e) Riksdagen anvisar anslagen inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar för budgetåret 2003 enligt utskottets förslag i bilaga 2. Därmed bifaller riksdagen motion 2002/03:Fi230 yrkande 2 och bifaller delvis regeringens förslag,
- f) Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Sf227, 2002/03:Sf256 yrkande 18, 2002/03:Sf334 yrkandena 11, 30, 47, 48, 51 och 52, 2002/03:Sf348, 2002/03:Sf367 yrkandena 1 i denna del och 4, 2002/03:Sf378 yrkandena 1–5 och 7–12 samt 2002/03:Fi232 yrkande 14 i denna del.

2. Statsbidrag till invandrarorganisationer

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Sf243 samt 2002/03:Sf282.

Reservation 1 (fp)

3. Integrationsfrämjande insatser

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Sf289 yrkande 10 och 2002/03:So297 yrkande 3.

Reservation 2 (fp)

4. Det kommunala flyktingmottagandet

Riksdagen avslår motion 2002/03:Sf336 yrkandena 4 och 5.

Reservation 3 (v)

5. Hemutrustningslån

Riksdagen avslår motion 2002/03:Sf252.

6. Asylansökan i hela landet

Riksdagen avslår motion 2002/03:Sf256 yrkande 19.

Reservation 4 (fp)

7. Flexibla anslagsutnyttjande

Riksdagen avslår motion 2002/03:Sf264 yrkande 2.

Reservation 5 (m)

8. Avgifter i utlännings- och medborgarskapsärenden

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Sf218, 2002/03:Sf222, 2002/03:Sf236 och 2002/03:Sf336 yrkande 40.

Reservation 6 (v)

9. Boende- och dagarsättning samt organiserad verksamhet

Riksdagen avslår motion 2002/03:Sf367 yrkandena 2 och 3.

Reservation 7 (v, mp)

10. Boende för asylsökande

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Sf269 och 2002/03:Sf358.

11. Hälso- och sjukvård för asylsökande

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Sf214 yrkande 7, 2002/03:Sf365, 2002/03:So224 yrkandena 1 och 2 samt 2002/03:So515 yrkande 6.

Reservation 8 (v, mp)

Reservation 9 (c)

12. Flyktingkvoten

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Sf256 yrkande 11 och 2002/03:Sf334 yrkande 21.

Reservation 10 (fp)

Reservation 11 (kd)

13. Instans- och processordning i utlänningsärenden

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Sf256 yrkande 17, 2002/03:Sf334 yrkande 15 samt 2002/03:Sf367 yrkande 1 i denna del.

Reservation 12 (fp, kd)

14. Utvärdering av resurser till minoritetsspråken

Riksdagen avslår motion 2002/03:Sf259.

Reservation 13 (kd)

15. Romerna i Sverige

Riksdagen avslår motion 2002/03:Sf293 yrkandena 1–3 och 6.

Stockholm den 26 november 2002

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Tomas Eneroth

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Tomas Eneroth (s), Sven Brus (kd), Ronny Olander (s), Sten Tolgfors (m), Bo Könberg (fp), Ulla Hoffmann (v), Mariann Ytterberg (s), Anita Sidén (m), Lennart Klockare (s), Linnéa Darell (fp), Birgitta Carlsson (c), Kerstin Kristiansson Karlstedt (s), Anna Lilliehöök (m), Göte Wahlström (s), Mona Jönsson (mp), Kurt Kvarnström (s) och Börje Vestlund (s).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Socialförsäkringsutskottet behandlar i detta betänkande utgiftsområde 8 i budgetpropositionen för år 2003 (prop. 2002/03:1) jämte motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2002. De behandlade förslagen återfinns i *bilaga 1*.

Migrationsverket har besökt utskottet och informerat om verkets arbete.

Under beredningen av ärendet har Riksrevisionsverket, RRV, muntligt informerat utskottet om två effektivitetsrapporter Att etablera sig i Sverige. En granskning av introduktionsverksamheten för flyktingar och deras anhöriga, *RRV 2002:15*, och Hur mottas de asylsökande? Den organiserade verksamheten för asylsökande inom Migrationsverket, *RRV 2002:19*.

Utskottets överväganden

Utgiftsområde 8

Utgiftsområdet består av politikområdena Integrationspolitik, Storstadspolitik, Migrationspolitik och Minoritetspolitik.

Inom integrationspolitiken behandlas frågor om invandrades introduktion, ersättning till kommunerna för flyktningmottagande samt frågor om svenskt medborgarskap. Vidare behandlas åtgärder som rör etnisk och kulturell mångfald samt etnisk diskriminering, främlingsfientlighet och rasism. Inom politikområdet finns myndigheterna Integrationsverket, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering (DO) samt Nämnden mot diskriminering.

Storstadspolitik är ett tvärsektoriellt politikområde och omfattar olika utvecklingsinsatser i storstadsområden. Migrationspolitik rör frågor om flyktingpolitik, invandringen till Sverige, mottagande av asylsökande, utlänningars rätt att vistas här samt internationellt samarbete inom det migrationspolitiska området samt myndigheterna Migrationsverket och Utlänningsnämnden.

Dessutom omfattar utgiftsområde 8 minoritetspolitiken med frågor rörande skydd och stöd för de nationella minoriteterna och de historiska minoritetsspråken.

Rambeslut

Riksdagens finansutskott föreslår ramen för utgiftsområde 8 till 7 128 470 000 kr (bet. 2002/03:FiU1) för budgetåret 2003.

Integrationspolitiken

Integrationspolitiken omfattar frågor om invandrades introduktion i det svenska samhället och ersättning till kommunerna för flyktningmottagande, svenskt medborgarskap, åtgärder för att den etniska mångfalden i samhället skall tillvaratas och för att främja lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk bakgrund. Vidare ingår åtgärder för att förebygga och motverka etnisk diskriminering, främlingsfientlighet och rasism.

Integrationspolitikens mål

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag om ändring av de integrationspolitiska målen som tydliggörs genom att begreppet tolerans tas bort för att tydligare markera att olikheter måste respekteras på lika villkor. Samtidigt markeras att respekten för etniska, religiösa och kulturella olikheter inte innebär att varje handling eller yttring

som har sin grund i sådana olikheter är acceptabla i ett demokratiskt samhälle. Detta anges uttryckligen genom den nya formuleringen ”ömsesidig respekt för olikheter inom de gränser som följer av samhällets grundläggande demokratiska värderingar”

Propositionen

Målen för integrationspolitiken beslutades av riksdagen hösten 1997 (prop. 1997/98:16, bet. 1997/98:SfU6, rskr. 1997/98:68) och har kompletterats vid ett tillfälle (prop. 2000/01:1, bet. 2000/01:SfU2, rskr. 2000/01:72). De integrationspolitiska målen är lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund, en samhällsgemenskap med samhällets mångfald som grund och en samhällsutveckling som kännetecknas av ömsesidig respekt och tolerans och som alla oavsett bakgrund skall vara delaktiga i och medansvariga för.

Regeringen aviserade i våras (skr. 2001/02:129) och föreslår i propositionen en ändring av de integrationspolitiska målen.

Regeringens avsikt är att tydliggöra integrationspolitikens mål. Begreppet tolerans tas bort för att tydligare markera att olikheter måste respekteras på lika villkor. Samtidigt är det angeläget att markera att respekten för etniska, religiösa och kulturella olikheter inte innebär att varje handling eller yttring som har sin grund i sådana olikheter är acceptabla i ett demokratiskt samhälle. Utgångspunkten är att samhällets grundläggande värderingar skall gälla alla. Detta bör uttryckligen framgå av målen för integrationspolitiken genom formuleringen ”ömsesidig respekt för olikheter inom de gränser som följer av samhällets grundläggande demokratiska värderingar”. De yttersta gränserna i samhället sätts av landets lagar. Till de grundläggande värdena hör också jämställdhet mellan könen samt respekten för de mänskliga fri- och rättigheterna.

Utskottets ställningstagande

Beslutet om integrationspolitiken 1997 markerade en viktig skillnad från den tidigare förda invandrapolitiken som befäste invandrarskap och särlösningar. Integrationspolitiken däremot omfattar hela befolkningen. Integrationsprocesserna är ömsesidiga i den meningen att alla är delaktiga och medansvariga i dem, alla har en skyldighet att bidra.

Utskottet framhöll (bet. 1997/98:SfU6) att handlingar som bryter mot samhällets grundläggande värderingar aldrig kan accepteras oavsett kulturella skillnader. En uppslutning kring grundläggande värderingar är nödvändig i det kulturella samhället.

Utskottet anser att de integrationspolitiska målen tydliggörs genom den föreslagna ändringen, och utskottet tillstyrker regeringens förslag.

Utskottet vill i likhet med regeringen understryka att en förutsättning för att de integrationspolitiska målen skall kunna uppnås är en generell politik som ger lika möjligheter för alla. Integrationspolitiken är tvärsektoriell och åtgär-

der som sker inom andra politikområden är avgörande för att de integrationspolitiska målen skall kunna uppnås. De insatser som sker inom den generella politiken är avgörande, och särskilt betydelsefull är inriktningen på arbetsmarknads- och utbildningspolitiken. Regeringen redovisade i våras (skr. 2001/02:129) en uppföljning/utvärdering av integrationspolitiken sedan den beslutades 1997 och den fortsatta inriktningen.

10:1 Integrationsverket

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning. Därmed avslås motionsyrkanden om annan medelsanvisning samt om avveckling av Integrationsverket.

Propositionen

Integrationsverket inrättades 1998 som central förvaltningsmyndighet för integrationsfrågor och har ett övergripande ansvar för att integrationspolitiska mål och synsätt får genomslag inom olika samhällsområden samt för att aktivt stimulera integrationsprocesserna i samhället. En central uppgift för myndigheten är att följa och utvärdera samhällsutvecklingen mot bakgrund av samhällets etniska och kulturella mångfald.

Regeringen konstaterade i skrivelse 2001/02:129 Integrationspolitik för 2000-talet att det finns en ökad medvetenhet om den etniska mångfalden i samhället och att den tillvaratas bättre än tidigare. De insatser som gjorts har dock inte alltid varit tillräckligt effektiva och de avsedda resultaten har inte alltid uppnåtts. Skillnaderna mellan invandrare och infödda är fortfarande oacceptabelt stora. Arbetet med att få fullt genomslag för de integrationspolitiska målen är en lång process och hur integrationen lyckas avgörs av faktorer såväl på individnivå som på samhällsnivå.

Enligt regeringens bedömning finns det inga skäl till förändringar av den huvudsakliga inriktningen på integrationspolitiken även om genomförandet av integrationspolitiken skall utvecklas och förbättras inom olika områden.

Enligt propositionen har Integrationsverket uppfyllt verksamhetsmålen och arbetar vidare med att utveckla relevanta mätmetoder och resultatmått för integrationspolitiken. En av Integrationsverkets viktigaste uppgifter är att följa utvecklingen inom olika samhällsområden och de statliga myndigheternas verksamhet. Regeringen har för avsikt att underlätta och tydliggöra Integrationsverkets uppföljande och utvärderande roll i dessa avseenden.

Vidare föreslås att 5 miljoner kronor får disponeras till insatser i syfte att stimulera etnisk och kulturell mångfald inom den privata och den offentliga sektorn.

Enligt propositionen skall förstärkningen av det antirasistiska arbetet fortsätta genom att förvaltningsanslaget och anslagssparandet disponeras för insatser enligt handlingsplanen mot rasism, främlingsfientlighet, homofobi och diskriminering och för nya insatser.

Regeringens planer på att underlätta för organisationerna att etablera ett centrum mot rasism och andra former av intolerans skall inte påverka Integrationsverkets nuvarande uppgifter. En uppgift för verket bör vara att bistå organisationerna i deras arbete samt att följa upp och utvärdera verksamheten.

För budgetåret 2003 föreslår regeringen ett ramanslag på 87 511 000 kr.

Motioner med anslagseffekt budgetåret 2003

I motion Sf378 yrkandena 1 och 2 av Sten Tolgfors m.fl. (m) begärs tillkännagivanden om att en avveckling av Integrationsverket bör inledas och att introduktionsenheten överförs till Migrationsverket.

I yrkande 7 begärs att riksdagen beslutar att anvisa till anslag 10:1 Integrationsverket 43,5 miljoner kronor mindre än regeringen föreslagit.

Sven Brus m.fl. (kd) begär i motion Sf334 yrkande 51 ett tillkännagivande om att Integrationsverket bör avvecklas fr.o.m. den 1 juni 2003 samt att Migrationsverket ges ansvar för informationsfrågor till invandrare och flyktingar. I yrkande 52 i denna del begärs att riksdagen beslutar att anvisa till anslag 10:1 Integrationsverket 57,5 miljoner kronor mindre än regeringen föreslagit.

I motion Fi232 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 14 i denna del begärs att riksdagen beslutar att anvisa till anslag 10:1 Integrationsverket 42 miljoner kronor mindre än regeringen, då verket kan minska i omfattning.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottet har Integrationsverket en viktig roll som central förvaltningsmyndighet för integrationsfrågor. Verket har ett övergripande ansvar för att integrationspolitiska mål och synsätt får genomslag inom olika samhällsområden och för att aktivt stimulera integrationsprocesserna i samhället. Det kan dock vara svårt att mäta effekterna av verkets arbete.

När det gäller metoder för genomförandet av integrationspolitiken är uppföljning inom olika områden en av de viktigaste uppgifterna. Riksdag och regering skall informeras om utvecklingen och om hinder för integrationspolitikens genomslag så att beslut om förändringar kan fattas. En av verkets viktigaste uppgifter är att verka för att alla berörda myndigheter inom sina verksamhetsområden arbetar med de integrationspolitiska målen.

Med hänvisning till det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag till medelsanvisning och avstyrker motionerna Sf378 yrkandena 1, 2 och 7, Sf334 yrkandena 51 och 52 samt Fi232 yrkande 14 i denna del.

Det kan tilläggas att utskottet har föreslagit att Riksdagens revisorer inom ramen för sitt granskningsarbete granskar Integrationsverkets verksamhet för att se i vilken omfattning myndigheten fyller det syfte som avsetts. Utskottet erfar att det för närvarande pågår ett granskningsarbete hos Riksdagens revisorer.

10:2 Integrationsåtgärder

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning och därmed avslå motionsyrkanden bl.a. om avveckling av anslaget.

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden om stödet för arbetet mot rasism och främlingsfientlighet, om statsbidraget till invandrarorganisationer och om lokala antidiskrimineringsbyråer.

Jämför reservationerna nr 1 (fp) och 2 (fp).

Propositionen

Anslaget disponeras huvudsakligen av Integrationsverket för stöd till organisationer som främjar integration och för åtgärder som förebygger och motverkar rasism, främlingsfientlighet och etnisk diskriminering samt för åtgärder som stimulerar integrationsprocesserna i samhället. Anslaget disponeras vidare för stöd till lokal antidiskrimineringsverksamhet.

För 2001–2003 har anslaget tillförts medel från de 100 miljoner kronor som avsatts särskilt för att öka sysselsättningen bland invandrare. Dessa medel avser stöd till insatser för att förbättra introduktionen för nyanlända samt för att främja den etniska mångfalden.

Vidare föreslås att 5 miljoner kronor av anslaget samt en del av tidigare anslagssparande används som stöd till ett antirasistiskt centrum och andra former av intolerans samt till andra organisationer som bedriver antirasistisk verksamhet. Högst 2,5 miljoner kronor av dessa medel får utgöra bidrag till en sammanslutning av organisationer som avser att bedriva ett centrum mot rasism och andra former av intolerans under 2003. En halv miljon kronor av projektstödet disponeras för att stimulera frivilligorganisationer och andra aktörer till utbildning och informationsinsatser mot antisemitism och islamofobi.

Regeringen anser att frågor som gäller jämställdhet samt de frågor som är förenade med den gemensamma värdegrunden skall uppmärksammas vid fördelningen av statsbidrag till organisationer som främjar integration.

För stöd till verksamhet för personer som vill lämna rasistiska grupper föreslås att Integrationsverket får disponera högst 2,4 miljoner kronor 2003.

Regeringen föreslår att Integrationsverket år 2003 får disponera 10 miljoner kronor för förbättringar av introduktionen inom ramen för regeringens satsning på att öka sysselsättningen för invandrare. Därtill skall 5 miljoner kronor även under 2003 disponeras för att främja den etniska mångfalden i arbetslivet.

Regeringen har beslutat om en översyn av stödet till organisationer som främjar integration i samband med en översyn av stödet till organisationer som företräder nationella minoriteter. Regeringen bedömer att stödet till organisationer som främjar integration bör syfta till att mer aktivt stärka integrationsprocessen.

För budgetåret 2003 föreslår regeringen ett ramanslag på 51 742 000 kr.

Motioner med anslagseffekt budgetåret 2003

I motion Sf378 av Sten Tolgfors m.fl. (m) begärs i yrkande 4 ett tillkännagivande om en avveckling av anslaget 10:2 Integrationsåtgärder och i yrkande 8 att riksdagen inte anvisar något anslag för budgetåret 2003. I stället skall resurser ges till organisationer som arbetar för att hjälpa personer som vill lämna rasistiska grupper, som arbetar mot rasism samt som arbetar för att hjälpa utsatta kvinnor med invandrarbakgrund. Dessa medel bör distribueras genom anslag inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och omsorg.

I motion Sf334 av Sven Brus m.fl. (kd) yrkande 52 i denna del avvisas regeringens förslag om lokala diskrimineringsombudsmän. Dessa medel, 4 miljoner kronor, bör tillföras DO.

I motion Sf227 av Lena Adelsohn Liljeroth (m) anförs att verksamheter som stöder personer som vill lämna rasistiska grupper måste använda en stor del av tiden till att söka pengar och oroa sig för verksamhetens framtid. Med stöd som sträcker sig över en längre period, 3–5 år, får dessa verksamheter arbetsro och kan ägna sina resurser till verksamheten. Motionären vill på så sätt säkra stödet till arbetet mot rasism och nazism.

Övriga motioner

Christer Nylander m.fl. (fp) anför i motion Sf243 att idrottsföreningar, folkrörelser, fackföreningar och nätverk mot rasism m.fl. bör få mer resurser till utbildning och opinionsarbete i arbetet mot vardagsrasism för ett öppet och tolerant Sverige (yrkande 1).

Okunskap är en grogrund för främlingsfientlighet. Därför bör ett speciellt kunskapscentrum mot rasism, antisemitism och främlingsfientlighet inrättas (yrkande 2).

Exit Skånes verksamhet är en angelägenhet för hela Sverige och det huvudsakliga ansvaret för finansiering bör åligga staten (yrkande 3).

Paavo Vallius och Nikos Papadopoulos anför i motion Sf282 att föreningslivet har stor betydelse för att bryta isolering. Det är därför viktigt att se över hur stödet till invandrarorganisationer fördelas, vilka behov som finns och vad som behöver prioriteras. Motionärerna vill att det statliga stödet till invandrarorganisationer får bättre villkor och ökas.

Vad det gäller motion So297 av Helena Bargholtz och Birgitta Ohlsson (fp) yrkande 3 anförs att lesbiska invandrarkvinnor är mer osynliggjorda än homosexuella invandarmän. Ett sätt att lyfta fram dessa kvinnor är att främja projekt som syftar till att synliggöra lesbiska kvinnor inom organisationer som arbetar för invandrare.

I motion Sf289 av Peter Eriksson m.fl. (mp) yrkande 10 anförs att genom att stödja inrättandet av regionala kontor skulle arbetet mot diskriminering bli mer effektivt. Motionärerna vill stärka det lokala arbetet mot diskriminering genom att förorda ett aktivt stöd till lokala antidiskrimineringsbyråer.

Utskottets ställningstagande

Från anslaget utgår bl.a. stöd till organisationer som främjar integration och till åtgärder som förebygger och motverkar främlingsfientlighet, rasism och etnisk diskriminering.

Det är integrationspolitiken och dess mål som legat till grund för utformandet av förordningen (2000:216) om statsbidrag till organisationer som främjar integration. Stödet utdelas som organisationsbidrag, verksamhetsbidrag eller projektbidrag. Organisationsbidraget, som i huvudsak bygger på medlemsantal, syftar till att täcka kostnader för central administration m.m. Verksamhetsbidraget syftar i sin tur till att stödja den utåtriktade och löpande integrationsverksamheten. För att en organisation skall kunna få nämnda bidrag krävs att organisationen till övervägande del har medlemmar med invandrarbakgrund. Projektbidrag lämnas slutligen till klart avgränsade integrationsprojekt.

En översyn skall ske av stödet till organisationerna som främjar integration och till organisationer som företräder nationella minoriteter.

Utskottet finner med hänvisning härtill och till att förändringen av organisationsstödet nyligen genomförts att motion Sf282 bör avslås.

Utskottet erinrar om att Integrationsverket fått mer resurser för integrationsåtgärder och att stödet skall fördelas i enlighet med de integrationspolitiska målen där kvinnors och mäns lika rättigheter är ett av de grundläggande värden som betonas. Dessutom skall Integrationsverket varje år redovisa till regeringen statsbidragens användning i förhållande till bidragets syfte och till de integrationspolitiska målen.

Motionerna Sf243 yrkandena 1 och 3 samt So297 yrkande 3 avstyrks.

Utskottet noterar att regeringen föreslår att under budgetåret 2003 avsätta 2,5 miljoner kronor i bidrag till en sammanslutning av organisationer som avser att bedriva ett centrum mot rasism och andra former av intolerans. Förslaget om att inrätta ett centrum har utarbetats i samråd med representanter för Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Utskottet anser mot bakgrund av regeringens satsning att motion Sf243 yrkande 2 får anses vara tillgodosedd.

Utskottet ser positivt på att antidiskrimineringsbyråer finns i hela landet men anser att motion Sf289 yrkande 10 får anses som tillgodosedd genom att försöksverksamheten med lokala och regionala diskrimineringsombud, som infördes år 2002, även nästa år tillförs 4 miljoner kronor.

Utskottet avstyrker motionerna Sf227, Sf378 yrkandena 4 och 8 samt Sf334 yrkande 52 i denna del. Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning.

10:3 Kommunersättning vid flyktingmottagande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör godkänna regeringens förslag om ändring av den statliga ersättningen till kommuner för flyktingmottagande då äldre-försörjningsstöd införs.

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning och därmed avslå motionsyrkanden om annan medelsanvisning.

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden om s.k. utvecklingspeng och om kommunernas skyldigheter vid flyktingmottagande.

Jämför reservation nr 3 (v).

Propositionen

Anslaget finansierar statlig ersättning till kommunerna för kostnaden i samband med mottagande och introduktion av flyktingar och deras anhöriga. Ersättningarna ges enligt bestämmelserna i förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m. Huvuddelen av den statliga ersättningen utbetalas i form av schablonersättning som lämnas med ett fast belopp per mottagen person. Denna ersättning är flerårig och börjar betalas ut månaden efter det att flyktingen har folkbokförts i en kommun. De faktiska kostnaderna för försörjningsstöd och vissa andra kostnader för äldre, varaktigt sjuka och för personer med funktionshinder ersätts också.

I propositionen föreslås att riksdagen bör godkänna förslaget om ändring av den statliga ersättningen till kommunerna för flyktingmottagande. Från och med den 1 januari 2003 skall schablonbeloppet sänkas för dem som fyllt 65 år och som omfattas av det kommunala flyktingmottagandet. Rätten att återsöka kostnader för försörjningsstöd för dessa personer upphör. Skälet till detta är att det statliga äldreförsörjningsstödet då införs.

I propositionen anges att Riksrevisionsverket (RRV) har granskat introduktionsverksamheten för flyktingar och deras anhöriga (RRV 2002:15). Regeringen har överlämnat rapporten till utredningen Översynen av mottagande av och introduktion för flyktingar (dir. 2001:87).

För budgetåret 2003 föreslår regeringen ett ramanslag på 2 279 239 000 kr.

Motioner med anslagseffekt budgetåret 2003

I motion Sf348 av Birgitta Carlsson m.fl. (c) begärs i denna del att riksdagen beslutar att anvisa 100 miljoner kronor mindre än regeringen föreslagit till anslaget 10:3 Kommunersättningar vid flyktingmottagande. Motionärerna anför att en engångsvis indragning av anslagssparande bör göras.

Sven Brus m.fl. (kd) begär i motion Sf334 yrkandena 47 och 48 att riksdagen beslutar att systemet med förhandlingar och avtal med kommuner, avseende nyanlända, avskaffas och att det i stället införs en s.k. utvecklingspeng, som följer individen och fördelas av Riksförsäkringsverket, RFV.

Övrig motion

I motion Sf336 av Gudrun Schyman m.fl. (v) yrkande 4 anförs att det i dag finns stora skillnader vad gäller flyktingmottagningen mellan kommunerna i framför allt storstadsregionerna. Alltfler kommuner säger dessutom upp sina avtal med Integrationsverket och ännu fler kommuner minskar sin flyktingmottagning, vilket bidrar till segregationen. Motionärerna begär ett tillkännagivande om att regeringen bör lägga fram förslag som tydliggör kommunernas skyldigheter att ta emot flyktingar med permanent uppehållstillstånd.

I yrkande 5 anför motionärerna att kommunerna har ett ansvar för att skapa en meningsfull tillvaro för de flyktingar som finns i flyktingmottagningen. Kännedom om och samhörighetskänsla med det svenska samhället är centralt för en lyckad integration. Motionärerna begär ett tillkännagivande om kommunernas ansvar att skapa fritidsverksamhet för de barn, unga och vuxna asylsökande som finns i kommunens flyktingmottagning. Detta gäller både för dem som lever på förläggningar och för dem som har eget boende.

Utskottets ställningstagande

Kommunersättningen avser att täcka de kostnader som flyktingmottagandet medför för kommunerna. Det är av stor vikt att den kommun som tar emot personer som omfattas av flyktingmottagandet har kapacitet att erbjuda boende och en god introduktion, allt för att den enskilde skall få så goda förutsättningar som möjligt att komma in i det svenska samhället.

Utskottet noterar att utredningen om översyn av mottagande av och introduktion för flyktingar och andra invandrare (dir. 2001:87) skall beakta frågor rörande boendet för asylsökande och bosättning för nyanlända flyktingar. Utredaren skall överväga om det finns behov av åtgärder för att få personer att välja ett boende som innebär så goda förutsättningar som möjligt, dels under tiden asylansökan prövas, dels för en individuellt anpassad introduktion och dels för en långsiktigt hållbar integration. Även vilken betydelse informationsinsatserna från Migrationsverket och Integrationsverket om bl.a. tillgång på bostäder, arbete och utbildning på olika orter har haft för flyktingars bosättning skall analyseras. Om utredaren finner att det finns behov av att i ökad utsträckning söka påverka boendet, bör olika alternativ övervägas.

Beträffande kommunernas ansvar för fritidsverksamhet för flyktingar m.fl. noterar utskottet att det inom ramen för introduktionsprogrammet är ett delmål att nyanlända invandrare har tidig och för personen relevant kontakt med arbets- och föreningsliv. Även tiden under vilken en asylansökan prövas skall beaktas i den ovanstående utredningen (dir. 2001:87).

Utskottet inväntar utredningens analys, och motionerna Sf334 yrkandena 47 och 48 samt Sf336 yrkandena 4 och 5 avstyrks.

Vad det gäller medelstillelningen finner utskottet ingen anledning att göra någon annan bedömning än den regeringen har gjort i propositionen och avstyrker i och med detta motion Sf348 i denna del.

Utskottet föreslår att riksdagen godkänner regeringens förslag om ändring av den statliga ersättningen till kommuner för flyktingmottagande.

10:4 Hemustrustningslån

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning och därmed avslå motionsyrkanden om annan medelsanvisning.

Riksdagen bör även godkänna att lån under 2003 får tas upp i Riksgäldskontoret för det samlade behovet av hemustrustningslån intill ett högsta belopp.

Riksdagen bör avslå ett motionsyrkande om en utvärdering av hemustrustningslån.

Propositionen

Från 1991 kan flyktingar få statliga lån till hemustrustning när de bosätter sig i en kommun. Dessa lån administreras av Centrala studiestödsnämnden, CSN. Kapitalet lånas upp av Riksgäldskontoret på marknadsmässiga villkor och ställs till CSN:s förfogande. Underskottet i verksamheten, låneeftergifter och bristande inbetalningar av räntor och amorteringar, täcks via anslaget.

Omfattningen av låneverksamheten bestäms främst av antalet kommunmottagna flyktingar och dessas lånebenägenhet. Sett över en femårsperiod brukar i genomsnitt 92 % utnyttja möjligheten att få lån.

Anslagsbelastningen har gått ned kraftigt under de senare åren och uppgick förra året till drygt 6 miljoner kronor. Stora belopp har kunnat återföras till statsbudgeten i form av indragningar. Den låga marknadsräntan har haft betydelse för detta.

Prognosen för hemustrustningslånen visar att kostnaderna de närmaste åren kommer att stiga igen beroende på att antalet låneeftergifter förväntas öka de kommande åren.

Regeringen föreslår för budgetåret 2003 ett ramanslag på 18 631 000 kr.

Regeringen föreslår också att riksdagen godkänner att lån under 2003 tas upp i Riksgäldskontoret för det samlade behovet för hemustrustningslån intill ett belopp av 1 300 000 000 kr.

Motion med anslagseffekt budgetåret 2003

I motion Sf378 av Sten Tolgfors m.fl. (m) yrkande 9 begärs att riksdagen beslutar att anvisa 6 miljoner kronor mindre än regeringen föreslagit till anslaget 10:4 Hemustrustningslån. Besparingen kan ske genom ändrade regler.

Övrig motion

Siw Wittgren-Ahl (s) anför i motion Sf252 att många flyktingar inte kommit in på arbetsmarknaden efter två år och därför söker anstånd med betalningen av hemustrustningslånen. Räntan fortsätter att löpa under anståndstiden, vilket medför att skulden ökar. Permanent skuldsättning och socialbidragsberoende hindrar dessa grupper från att bli självförsörjande. Det finns anledning att följa hur skuldbördan hos flyktingarna påverkar deras möjligheter till integ-

ration i samhället. Motionären begär en utvärdering av hur dagens hemutrustningslån påverkar möjligheterna till en bra start i Sverige.

Utskottets ställningstagande

När det gäller utformningen av reglerna för hemutrustningslån ser utskottet i dag ingen anledning att föreslå ändringar.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning samt avstyrker motion Sf378 yrkande 9. Utskottet tillstyrker även att riksdagen godkänner att lån under 2003 får tas upp i Riksgäldskontoret upp till angivet belopp.

Vad gäller eventuella problem med hemutrustningslån enligt motion Sf252 vill utskottet hänvisa till att det i den pågående översynen av mottagande av och introduktion för flyktingar och andra invandrare (dir. 2001:87) även ingår att analysera om hemutrustningslånets utformning och syfte har någon betydelse för bosättningen och introduktionen. Utredningen skall redovisa sitt uppdrag senast den 31 mars 2003. Utskottet anser att denna analys bör avvaktas. Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motion Sf252.

10:5 Ombudsmannen mot etnisk diskriminering

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla utskottets förslag till medelsanvisning, vilket innebär att till DO anvisas 100 000 kr mer än regeringen föreslagit. Därmed bifalles en motion (s, v, mp) och övriga motionsyrkanden om annan medelsanvisning avslås.

Propositionen

Från anslaget finansieras Ombudsmannen mot etnisk diskriminering (DO) samt Nämnden mot diskriminering.

Nämnden mot diskriminering har uppgifter som berör både DO, Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning och Handikappombudsmannen. Nämnden skall dock särskilt ge DO råd i principiellt viktiga frågor om tillämpningen av lagen (1999:131) om Ombudsmannen mot etnisk diskriminering.

Antalet anmälningar om etnisk diskriminering i arbetslivet har ökat kraftigt sedan lagen (1999:130) om åtgärder mot etnisk diskriminering i arbetslivet trädde i kraft 1999. Ökningen avstannade något under 2000. Därefter har antalet anmälningar ökat med 65 % mellan 2000 och 2001.

Ett visst anslagssparande har uppnåtts. Skälet är att de senaste årens expansion har inneburit påfrestningar för DO, bl.a. har personalrekryteringen tagit tid. DO har fått ett ökat antal ärenden om anmälningar om etnisk diskriminering i arbetslivet. DO:s anslag har därför förstärkts med 2 miljoner kronor för 2002 på tilläggsbudgeten med hänvisning till den ökande ärendemängden.

I en proposition våren 2003 kommer regeringen att föreslå en förändring av lagstiftningen mot etnisk diskriminering till följd av EG-direktivet om etnisk och religiös diskriminering. DO kommer därmed att få utvidgat tillsynsansvar. Mot den bakgrunden föreslår regeringen att anslaget tillförs 2 miljoner kronor även för 2003.

För budgetåret 2003 föreslår regeringen ett ramanslag på 16 176 000 kr.

Motioner med anslagseffekt budgetåret 2003

I motion Fi230 av Britt Bohlin m.fl. (s, v, mp) yrkande 2 begärs att riksdagen beslutar anvisa 100 000 kr mer än regeringen till anslag 10:5 DO. Motionärerna anser att DO bör tillföras medel för utökade arbetsuppgifter i och med en ny diskrimineringslagstiftning som planeras träda i kraft den 1 juli 2003. Dessutom har DO tillsyn enligt lagen om likabehandling av studenter i högskolan som trädde i kraft den 1 mars 2002.

Sten Tolgfors m.fl. (m) begär i motion Sf378 yrkande 10 att riksdagen inte anvisar några medel till anslag 10:5 DO inom utgiftsområde 8. Anslaget bör föras över till utgiftsområde 14 Arbetsliv.

I motion Sf334 av Sven Brus m.fl. (kd) yrkande 52 i denna del begärs att riksdagen anvisar 2 miljoner kronor mer än regeringen föreslagit till anslaget 10:5 Ombudsmannen mot etnisk diskriminering. Motionärerna avvisar regeringens förslag om lokala diskrimineringsombudsmän och anser att även dessa medel, 4 miljoner kronor under anslag 10:2 Integrationsåtgärder, bör tillföras DO.

Utskottets ställningstagande

Regeringen avser att i en proposition våren 2003 föreslå en förändring av lagstiftningen mot etnisk diskriminering till följd av EG-direktivet om etnisk och religiös diskriminering, vilket innebär att DO därmed kommer att få utvidgat tillsynsansvar.

Enligt utskottet finns det skäl för att ge utrymme för en utökning av anslaget 10:5 Ombudsmannen mot etnisk diskriminering i enlighet med motion Fi230 yrkande 2.

Utskottet anser att anslaget till DO bör vara kvar inom utgiftsområdet. Av riksdagsordningens tilläggsbestämmelse 5.12.1 framgår att beslut i fråga om vilka ändamål och verksamheter som skall innefattas i ett utgiftsområde fattas i samband med beslut med anledning av den ekonomiska vårpropositionen. Något beslut att flytta anslaget har inte fattats av riksdagen (bet. 2001/02:KU37).

Utskottet tillstyrker propositionen med den ändring som föreslås i motion Fi230 yrkande 2 och avstyrker motionerna Sf378 yrkande 10 och Sf334 yrkande 52 i denna del.

Storstadspolitiken

11:1 Utvecklingsinsatser i storstadsregionerna

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning och därmed avslå motionsyrkanden om avveckling av anslaget.

Propositionen

Storstadspolitiken omfattar frågor om hur en god utveckling kan främjas i storstädernas mest utsatta stadsdelar, hur förutsättningar för tillväxt skapas och hur tillväxten kommer alla till del. Storstadspolitiken är tvärssektoriell och berör flera andra politikområden, främst närings-, arbetsmarknads-, utbildnings- och integrationspolitik. Det finns därmed ingen bestämd myndighet med särskilt ansvar för storstadspolitik.

En särskild Storstadsdelegation inom Regeringskansliet har regeringens uppdrag att utveckla och samordna politikområdet.

Utgifterna inom politikområdet styrs av takten på det lokala utvecklingsarbetet i de stadsdelar som omfattas av insatser inom ramen för lokala utvecklingsavtal. Stadsdelarna har hunnit olika långt beroende på vid vilken tidpunkt kommunen och staten tecknat avtal. Först under 2001 var utvecklingsarbetet påbörjat i samtliga 24 stadsdelar. Den årliga förbrukningen baserat på att utvecklingsarbetet är i full gång beräknas till 562 miljoner kronor enligt utgiftsprognosen för 2002.

I enlighet med storstadspropositionens intentioner skall en samlad avstämning och utvärdering göras efter tre år som underlag för ställningstagande till former och omfattning för den fortsatta storstadspolitiken.

Regeringen avser inleda ett värderingsarbete av material från avstämningen samt tillkommande utvärderingar och studier. Värderingsarbetet blir ett viktigt underlag inför regeringens ställningstagande till storstadspolitikens fortsatta utformning. Regeringen avser återkomma till riksdagen under 2003 om storstadspolitikens utveckling. Mot denna bakgrund har inga nya medel beräknats från 2004.

För budgetåret 2003 föreslår regeringen ett ramanslag på 230 000 000 kr.

Motioner med anslagseffekt budgetåret 2003

I motion Sf378 av Sten Tolgfors m.fl. (m) yrkandena 5 och 11 begärs att riksdagen beslutar att inte anvisa några medel till anslaget 11:1 Utvecklingsinsatser i storstadsregionerna. Motionärerna anser att anslaget till storstadssatsningen bör upphöra och att andra metoder skall prövas, bl.a. avreglering av arbetsmarknad och bostadsmarknad, för att öka förutsättningarna för arbete, utbildning och social rörlighet.

I motion Fi232 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 14 i denna del begärs att riksdagen beslutar att inte anvisa några medel till anslag 11:1 Utvecklingsin-

satser i storstadsregionerna. Utvecklingsinsatser i storstadsregionerna har inte en tillfredsställande effektivitet och förankring bland de berörda. Därför bör anslaget upphöra.

I motion Sf334 av Sven Brus m.fl. (kd) yrkande 52 i denna del begärs att riksdagen beslutar att inte anvisa några medel till anslaget 11:1 Utvecklingsinsatser i storstadsregionerna. Motionärerna hänvisar till att Kristdemokraterna sammantaget avsätter 3,5 miljarder kronor mer än regeringen i statsbidrag till kommuner för 2003–2004.

I motion Sf348 av Birgitta Carlsson m.fl. (c) i denna del begärs att riksdagen beslutar att inte anvisa några medel till anslaget 11:1 Utvecklingsinsatser i storstadsregionerna.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening är storstadspolitiken en viktig del i arbetet att bryta segregationen och förbättra storstadsregionernas förutsättningar. Detta arbete är emellertid, liksom integrationspolitiken, av långsiktig karaktär.

Av propositionen framgår att regeringen avser att göra en samlad avstämning och utvärdering av den hittills förda storstadspolitiken. Därefter kommer regeringen att ta ställning till formerna för den fortsatta storstadspolitiken.

Ett av instrumenten för att genomföra storstadspolitiken är de lokala utvecklingsavtal som tecknats med sju kommuner i storstadsregionerna om vilka åtgärder som skall vidtas. De lokala utvecklingsavtalen bygger på delad finansiering mellan stat och kommun. Sammanlagt har regeringen anvisat 2 miljarder kronor för perioden 1999–2003, och kommunerna förutsätts bidra med motsvarande belopp.

Utskottet anser även att kommunernas ordinarie insatser är av stor betydelse för att de storstadspolitiska målen skall uppnås. Insatser som sker inom andra politikområden bidrar också, exempelvis arbetsmarknads- och utbildningsinsatser.

Utskottet kan konstatera att den statistik som beskriver utvecklingen i bostadsområdena visar att utvecklingen i många avseenden går i positiv riktning. Arbetslösheten har minskat liksom socialbidragsberoende. I vilken utsträckning de statliga insatserna inom politikområdet bidragit till utvecklingen är för tidigt att bedöma.

Utskottet noterar också att trots en positiv utveckling i berörda bostadsområden är tillståndet inom politikområdet inte tillfredsställande i förhållande till de uppsatta målen, att bryta den sociala, etniska och diskriminerande segregationen och att ge storstadsregionerna goda förutsättningar för en långsiktig och hållbar tillväxt.

För närvarande pågår ett arbete med att löpande utvärdera insatserna inom de olika utvecklingsavtalen. Integrationsverket har fått regeringens uppdrag att koordinera en nationell utvärdering av insatserna och redovisade i juni 2002 rapporten På rätt väg? Slutrapport från den nationella utvärderingen av storstadssatsningen (Integrationsverkets rapportserie 2002:5). Rapporten innehåller inga slutsatser om resultatet av de lokala insatserna eftersom det

enligt Integrationsverket är för tidigt att se effekterna av storstadssatsningen. Däremot ges en aktuell lägesbeskrivning av utvecklingen i de berörda områdena och för delmålen. Rapporten belyser även vilka framgångsfaktorer och hinder som hittills har kunnat ses i genomförandet av storstadssatsningen.

I avvaktan på den utvärdering som regeringen avser att göra ställer sig utskottet bakom den nuvarande satsningen inom anslaget utvecklingsinsatser i storstadsregionerna. Utskottet kommer noga att följa arbetet med utvärdering av storstadsarbetet.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning för 2003 och avstyrker med det anförda motionerna Sf378 yrkandena 5 och 11, Fi232 yrkande 14 i denna del, Sf334 yrkande 52 samt Sf348 i denna del.

Migrationspolitiken

Migrationspolitiken omfattar frågor rörande flyktingpolitik, invandringen till Sverige, mottagande av asylsökande, utlänningsrätt att vistas i Sverige samt internationellt arbete inom det migrationspolitiska området. I politikområdet ingår myndigheterna Migrationsverket och Utlänningsnämnden.

12:1 Migrationsverket

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning och därmed avslå motionsyrkanden om annan medelsanvisning.

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden om asylansökan i hela landet, om långa handläggningstider samt om avgifter i utlännings-, medborgarskaps- och viseringsärenden.

Jämför reservationerna nr 4 (fp), 5 (m) och 6 (v).

Propositionen

Migrationsverket är central utlänningsmyndighet och ansvarar för utlännings-, invandrings- och medborgarskapsfrågor i den mån frågorna inte handläggs av någon annan myndighet.

I propositionen anges att det ökande antalet asylsökande främst är en följd av Sveriges operativa inträde i Schengensamarbetet. Fortfarande är situationen på Balkan och i Irak liksom i f.d. Sovjetunionen sådan att många söker sig bort från dessa områden. En stor del av dessa väljer Sverige som tillflyktsland bl.a. för att de har anhöriga här. Under senare tid kan möjligen också den skarpa debatten i några andra Schengenländer ha haft effekt.

Vid beräkningen av anslaget görs bedömningen att Migrationsverket bör ha en beredskap att ta emot 27 000 asylsökande. För att kunna minska balansen av ärenden, både avseende prövning av asylärenden och verkställigheter, bedömer regeringen det motiverat att utöka Migrationsverkets förvaltningsanslag med 118 miljoner kronor 2003.

Inom EU sker en harmonisering av migrations- och asylpolitiken, vilket är en förutsättning för en solidarisk flyktingpolitik inom Europeiska unionen. Bland annat kommer fingeravtryckssystemet Eurodac som syftar till att effektivisera tillämpningen av Dublinkonventionen och handläggningen av asylärenden att börja användas i januari 2003.

När det gäller besök och bosättning har ett datorstöd införts för handläggning av utlänningsärenden på 15 utlandsmyndigheter för att få bättre beslutsunderlag, flexibel ärendehantering och kortare handläggningstider

För budgetåret 2003 föreslår regeringen ett ramanslag på 617 511 000 kr.

Motioner med anslagseffekt budgetåret 2003

I motion Sf378 av Sten Tolgfors m.fl. (m) yrkande 3 begärs att kommunersättningar vid flyktingmottagande skall distribueras av Migrationsverket efter det att Integrationsverket, som motionärerna föreslår, avvecklats.

I yrkande 12 begärs att riksdagen anvisar 20 miljoner kronor mer än regeringen föreslagit till anslag 12:1 Migrationsverket. Målet bör vara att väntetiden för beslut om uppehållstillstånd uppgår till maximalt sex månader.

I motion Sf334 av Sven Brus m.fl. (kd) yrkande 11 anförs att om Migrationsverkets tillförs ökade resurser minskar handläggningstiderna och verksamhetsmålet på sex månader bör uppnås.

I yrkande 30 begärs ett tillkännagivande om att prövningen av uppehållstillstånd skall tas bort dels avseende de av svensk domstol meddelade adoptionerna för barn i åldern 12–17 år, dels för nyfödda barn till föräldrar med uppehållstillstånd i Sverige, varigenom resurser frigörs för Migrationsverket.

I yrkande 52 i denna del begärs att riksdagen anvisar 10 miljoner kronor mer än regeringen föreslagit till anslag 12:1 Migrationsverket. Integrationsverket bör avvecklas och vissa av verkets uppgifter bör i stället övertas av Migrationsverket samt DO. Migrationsverkets anslag bör därför ökas.

I motion Sf348 av Birgitta Carlsson m.fl. (c) i denna del begärs att riksdagen anvisar 50 miljoner kronor mindre än regeringen föreslagit till anslag 12:1 Migrationsverket genom besparingar i verkets administration.

I motion Fi232 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 14 i denna del begärs att riksdagen anvisar 70 miljoner kronor mer än regeringen föreslagit till anslag 12:1 Migrationsverket. Genom ökade satsningar på snabbare behandling av asylärenden kan handläggningstiderna förkortas och kostnaderna för mottagande av asylsökande minskas. Ett liknande yrkande finns i motion Sf256 yrkande 18 av Lars Leijonborg m.fl. (fp).

I motion Sf367 av Peter Eriksson m.fl. (mp) yrkande 1 i denna del begärs att Migrationsverket skall få mer resurser för att kunna göra ett godtagbart arbete och korta handläggningstiderna. I yrkande 4 anförs att en verksamhet inte kan anses präglas av humanitet och respekt för individens rättigheter när asylsökande tvingas att vänta i flera år på besked. Motionärerna begär ett tillkännagivande om att maximal tid för besked i första instans inte får överstiga sex månader och om hur detta skall uppnås.

Övriga motioner

I motion Sf256 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 19 anføres att det bör vara möjligt att ansöka om asyl på alla Migrationsverkets kontor. Detta medför att ärendebelastningen minskar på kontoren i storstäderna och handläggningstiderna blir kortare.

Per Bill m.fl. (m) anser i motion Sf264 yrkande 2 att det krävs ökad flexibilitet för Migrationsverket och en mindre byråkratisk syn på anslagsanvändningen men att det inte finns någon anledning att låsa sig vid en specifik modell.

Det finns flera motioner som rör avgifter i utlännings-, medborgarskaps- och viseringsärenden.

I motion Sf336 av Gudrun Schyman m.fl. (v) yrkande 40 begärs ett tillkännagivande om att avgiften för att söka svenskt medborgarskap skall tas bort när det statsfinansiella läget så tillåter.

I motion Sf218 av Yilmaz Kerimo och Tommy Waidelich (s) anføres att kostnaderna är för höga för dem som ansöker om svenskt medborgarskap. Motionärerna begär att reglerna ses över så att avgiften tas bort för dem med ekonomiskt bistånd eller ersätts av kommunen.

Samma motionärer anför i motion Sf222 att det bör göras en översyn av avgifter för tillståndsärenden. Motionärerna är kritiska mot höga avgifter och att avgiften i vissa fall beror på nationalitet. Exempelvis krävs ingen avgift för EU-medborgare. I motionen begärs ett tillkännagivande om detta.

I motion Sf236 av Håkan Juholt och Krister Örnfjäder (s) anføres att de svenska ambassadernas och generalkonsulatens viseringspolicy ibland kan uppfattas som godtycklig. I vissa länder tas inga avgifter ut för barn och ungdomar medan i andra länder samma avgifter är kännbart höga. Barn och ungdomar från länder där Sveriges satsar på demokratiprojekt som inbjuds till Sverige skall inte hindras att komma hit på grund av ett lokalt beslut om höga viseringsavgifter. Motionärerna begär ett tillkännagivande om att regeringen skall göra en översyn av viseringsavgifterna och eventuella justeringar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att regeringen i propositionen bedömt att kostnaderna för migrationspolitiken även under 2002 kan komma att överskrida tilldelade medel i huvudsak genom en allmän ökning av antalet asylsökande.

Utskottet kan liksom tidigare konstatera att antalet asylsökande är av avgörande betydelse för kostnadernas utveckling inom området. Antalet asylsökande har under de senaste tre åren ökat markant, från ca 11 200 år 1999 till enligt preliminära prognoser i propositionen ca 28 000 år 2002 och ca 27 000 år 2003. Migrationsverket uppgav vid sitt besök i utskottet den 5 november att verkets prognoser däremot uppgår till 33 000 asylsökande för både år 2002 och år 2003. Enligt både regeringen och Migrationsverket beror ökningen av antalet asylsökande främst på Sveriges operativa inträde i Schengensamarbetet men även på den skarpa debatten i några andra Schengenländer.

Prognosen för antalet asylsökande är alltid mycket osäker och olika händelser kan påverka antalet ansökningar. Utskottet utgår vid sin bedömning av ramen från att antalet asylsökande blir ca 27 000 under 2003 men förutsätter att medel anvisas på tilläggsbudget redan våren 2003 om dessa antaganden inte håller.

Utskottet vill även påpeka att det är viktigt att de medel som anvisas för migrationspolitiken används rationellt. Vad gäller handläggningstiderna i Migrationsverket vill utskottet i likhet med regeringen påtala att det är viktigt att genomföra åtgärder i syfte att förkorta handläggningstiderna. Långa handläggningstider blir särskilt kostsamma i asylärenden, inte bara på grund av att de sökande under tiden vistas i Migrationsverkets mottagandesystem utan också på grund av den psykiska press som sökandena under tiden tvingas leva under.

Utskottet noterar att målet vad gäller handläggningstider inte uppnåtts. Enligt propositionen avgjordes 49 % av ärendena inom verksamhetsmålet sex månader under 2001 och en viktig orsak var det tidskrävande arbetet med att klarlägga oklara identiteter, resvägar m.m. Den totala genomsnittliga handläggningstiden för grundärenden under 2001 var 226 dagar. Av de drygt 23 500 personer som sökte asyl år 2001 saknade drygt 76 % pass eller andra identitetshandlingar. En annan orsak till ökade handläggningstider är att antalet asylsökande ökade med 45 % under året.

Utskottet ser positivt på regeringens förslag att Migrationsverket tillförs 118 miljoner kronor 2003 för att kunna minska balansen av ärenden.

Vad gäller frågan om anslagsstruktur och flexibilitet inom Migrationsverket har utskottet i betänkande 2001/02:SfU13 vid behandlingen av ett förslag från Riksdagens revisorer framhållit att det är nödvändigt att anlägga ett flerårigt synsätt på resursfördelningen till migrationspolitiken. Inte minst i asylprövningen, där det måste ställas höga krav på personalens kompetens, finns det gränser för hur mycket verksamheten med kort varsel kan utökas.

Utskottet delade revisorernas uppfattning att det behövs ett förbättrat underlag för bedömning av behovet av och utnyttjandet av resurser för asylprocessen. Detta gav riksdagen som sin mening regeringen till känna (rskr. 2001/02:251 och 2001/02:252).

När det gäller frågan om prövning av uppehållstillstånd för adopterade barn finner utskottet inte tillräckliga skäl för att nu föreslå en ändring av bestämmelserna som trädde i kraft den 1 juli 2001.

Av 2 kap. 4 § första stycket utlänningslagen framgår att uppehållstillstånd får ges till ett barn under 18 år som är hemmavarande till någon som har beviljats uppehållstillstånd i Sverige. Enligt Migrationsverkets praxis beviljas ett barn som föds i Sverige av föräldrar med uppehållstillstånd motsvarande uppehållstillstånd. Om en av föräldrarna har permanent uppehållstillstånd får barnet som huvudregel också permanent uppehållstillstånd.

Med det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag till medelsanvisning för 2003 och avstyrker motionerna Sf378 yrkandena 3 och 12, Sf334 yrkandena 11, 30 och 52 i denna del, Sf348 i denna del, Fi232 yrkande 14 i

denna del och Sf256 yrkande 18. Även motionerna Sf264 yrkande 2 samt Sf367 yrkandena 1 i denna del och 4 avstyrks med anledning av det ovan anförda.

När det gäller organisationen för asylansökningar är det i princip möjligt att handlägga asylärenden på samtliga av Migrationsverkets kontor. Asylansökan, efter inresa i landet, skall handläggas i den region där sökanden bor. Med det anförda får motion Sf256 yrkande 19 anses vara tillgodosedd.

I vårpropositionen (prop. 2000/01:100) föreslogs att regeringen skulle bemyndigas att meddela föreskrifter om avgifter för ansökan om uppehålls- och arbetstillstånd för vissa sökande. Enligt grundprincipen skall ansökningar vara avgiftsbelagda. Från denna princip skall göras ett antal undantag, där det av olika skäl anses vara olämpligt att ta ut avgift. Ansökningar om uppehållstillstånd på grund av skyddsbehov, när ansökan görs i Sverige och när rätten till vistelse följer av EES-avtalet, utgör sådana undantag. I yttrande över propositionen (yttr. 2000/01:SfU6y) tillstyrkte utskottet regeringens förslag om ett bemyndigande. Utskottet utgick från att åtgärden följs upp bl.a. vad gäller konsekvenserna för de sökande.

Enligt utlänningsförordningen (1989:547) får avgift med där angivna undantag tas ut för prövning av ansökan om uppehålls- och/eller arbetstillstånd med 1 000 kr för personer som fyllt 18 år och med 250 kr för personer som inte fyllt 18 år. Av förordningen framgår t.ex. att undantag görs för de flesta av kandidatländerna.

Motion Sf222 om uppehållstillstånd avstyrks med hänvisning härtill.

När det gäller avgifter i medborgarskapsärenden kan utskottet konstatera att det av 11 § medborgarskapsförordningen (2001:218) framgår att avgift får tas ut för prövning av anmälan och ansökan enligt förordningen. Avgiften för ansökan om naturalisation är 1 500 kr. Ogifta barn under 18 år som omfattas av föräldrarnas naturalisationsbeslut är befriade från avgift. Avgift tas inte heller ut av statslösa som fått flyktningförklaring eller resedokument utfärdade av svensk myndighet.

Utskottet har tidigare (bl.a. i bet. 2000/01:SfU8) behandlat motionsyrkanden rörande avgifter vid ansökan om medborgarskap och därvid framhållit att det är mycket viktigt att försäkra sig om att avgiftens storlek inte är ett hinder för någon att ansöka om svenskt medborgarskap. Utskottet underströk att frågan om vilka kostnader som rimligen kan godtas bör utgå från att den enskilde aldrig skall behöva avstå från att ansöka på grund av avgiftsnivån och att avgifterna skall vara skäligen.

Vad avser motionerna Sf336 yrkande 40 och Sf218 om medborgarskapsansökan avstyrks dessa med det ovan anförda.

Utskottet noterar att det enligt förordning (1997:691) om avgifter vid utlandsmyndigheterna framgår att visering är avgiftsfri bl.a. för studerande som av Sida, annan svensk organisation eller mellanfolklig organisation fått stipendier för studier i Sverige. En utlandsmyndighets beslut i fråga om avgift enligt förordningen kan överklagas hos Regeringskansliet. Utskottet erfar att

det i allmänhet kostar motsvarande 225 kr att lämna in en ansökan om visum för att besöka Sverige i upp till 30 dagar. Gäller ansökan vistelse längre tid, upp till 90 dagar, kostar ansökan 275 kr. Avgiften avser ansökningar för både barn och vuxna.

Utskottet förutsätter att förordningen tillämpas på avsett sätt och avstyrker motion Sf236.

12:2 Mottagande av asylsökande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning och därmed avslå motionsyrkanden om annan medelsanvisning.

Riksdagen bör mot bakgrund av den pågående utredningen (dir. 2001:87) avslå motionsyrkanden om boende- och dagersättningen, om den organiserade verksamheten, om s.k. EBO-inflyttning och om bostadsfrågan vid kommunplacering.

Riksdagen bör även avslå motionsyrkanden om vård och behandling vid hivinfektioner, om hälsoundersökningar och tester samt om stöd för asylsökande barn som är rörelsehindrade.

Jämför reservationerna nr 7 (v, mp), 8 (v, mp) samt 9 (c).

Propositionen

Anslaget finansierar mottagande av asylsökande m.fl. Inom ramen för mottagandet finansieras också Migrationsverkets återvändandearbete. Vidare finansieras kostnaderna för utlänningskostnader som tagits i förvar enligt utlänningslagen. Anslaget finansierar även kostnader för ersättning till kommuner för asylsökande barns utbildning, förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg samt kostnader för den ersättning som kommuner lämnar till vissa andra utlänningskostnader, vilka medgett rätt att vistas i landet medan de väntar på beslut om uppehållstillstånd. Från anslaget finansieras också ersättning till kommunerna för kostnader för god man till ensamkommande barn. Därutöver finansieras kostnader för ersättning till landstingen för hälso- och sjukvård till asylsökande m.fl. och till barn som hålls gömda inför verkställigheten av ett avvisnings- eller utvisningsbeslut samt kostnader för den tillfälliga ersättningen till kommuner och landsting för vissa utlänningskostnader från Förbundsrepubliken Jugoslavien.

Antagandet om ökat antal asylsökande leder till att de förväntade utgifter för mottagande av asylsökande ökar.

För budgetåret 2003 föreslår regeringen ett ramanslag på 3 154 274 000 kr.

Utläningar beviljas i enstaka fall tidsbegränsade uppehållstillstånd understigande ett år på humanitär/medicinsk grund enligt 2 kap. 4 § första stycket 5 utlänningslagen (1989:529). I de fall landstingen haft sjukvårdskostnader och kommunerna haft kostnader för bistånd enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) för dessa personer har Integrationsverket haft möjlighet att i särskild ordning ersätta dessa kostnader, vilket nu finansieras under anslaget

10:3 Kommunersättningar vid flyktingmottagande. Mot bakgrund av att de aktuella personerna inte skall folkbokföras och omfattas av det kommunala flyktingmottagandet skall sådan ersättning fr.o.m. 2003 i stället kunna lämnas av Migrationsverket och finansieras från anslaget 12:2 Mottagande av asylsökande.

Motioner med anslagseffekt budgetåret 2003

I motion Fi232 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 14 i denna del begärs att riksdagen beslutar att anvisa 300 miljoner kronor mindre än regeringen föreslagit till anslag 12:2 Mottagande av asylsökande. Genom ökade satsningar på snabbare behandling av asylärenden kan handläggningstiderna förkortas och kostnaderna för mottagande av asylsökande minskas.

Birgitta Carlsson m.fl. (c) begär i motion Sf348 i denna del att riksdagen beslutar anvisa 100 miljoner kronor mindre än regeringen föreslagit till anslaget 12:2 Mottagande av asylsökande. Denna besparing kan uppnås genom effektiviseringar i mottagandet, förkortade handläggningstider och ökade möjligheter för flyktingar att delta i arbete.

Övriga motioner

I motion Sf367 av Peter Eriksson m.fl. (mp) yrkande 2 anförs att beslutet om bidragsnivåerna för asylsökande i Sverige fattades 1994 och inte har förändrats sedan dess. Motionärerna begär ett tillkännagivande om att nivåerna på bostadsersättning och dagersättning bör ses över och höjas till en rimlig nivå.

I yrkande 3 anförs att asylsökande som utan giltiga skäl inte deltar i Migrationsverkets organiserade verksamhet riskerar att få en reducerad dagersättning. Motionärerna menar att tolkningen av giltiga skäl är problematisk då indrag ibland sker vid sjukdom eller vård av sjukt barn. Ett annat problem är att verksamheten inte upplevs som meningsfull utan endast som ett tidsfördriv. Verksamheten bör i högre grad fokusera på språkundervisning, demokratiskolning och förberedelse för att leva i det svenska samhället. Motionärerna anför att innehållet i den organiserade verksamheten och hanteringen av dagersättningen bör ses över.

Carl-Axel Roslund (m) anför i motion Sf358 att Migrationsverket skall åläggas att informera kommuner när asylsökande flyttar till släktingar med eget boende, s.k. EBO-inflyttning. Inflyttningskommunen kan få stora kostnader som följd, och stöd bör ges kommunerna som redan har t.ex. bostadsbrist. Motionären vill låta utreda hur de kommuner som drabbas hårt av EBO-inflyttning snabbt kan kompenseras.

I motion Sf269 av Yilmaz Kerimo m.fl. (s) anförs att när en asylsökande får uppehållstillstånd så görs skillnad mellan dem som bor i anläggning och dem som bor i eget boende. De som bor i anläggning får i regel stanna tills kommunplacering är ordnad medan de som bor i eget boende skrivs ut efter 30 dagar oavsett om bostadsfrågan är löst eller inte. Detta medför problem i form av alltför stor inflyttning till vissa kommuner och trångboddhet. Motionären

anser att bostadsfrågan skall lösas även för dem med eget boende före utskrivning från Migrationsverket.

I motion Sf365 av Tasso Stafilidis (v) anføres att asylsökande personer med hivinfektion i dag inte ges rätt till adekvat vård och behandling för sin infektion. Dessa personer nekas bromsmediciner på grund av kostnadsskäl och på grund av att personen inte är knuten till den allmänna sjukförsäkringen. Motionären anser att det är djupt otillfredsställande att asylsökande endast har rätt till akut vård i Sverige. Utöver medicinsk prevention bör hivpositiva asylsökande erbjudas profylaktisk behandling för att minska lidandet och förlänga livstiden. Motionären begär ett tillkännagivande om rätten till en adekvat vård och behandling med bromsmediciner mot hivinfektion för alla som vistas i landet.

I motion Sf214 av Birgitta Carlsson m.fl. (c) yrkande 7 anføres att asylsökande ofta har stort behov av hälso- och sjukvård. För att de snabbt skall få rätt hjälp är det viktigt att en hälsoundersökning sker direkt vid ansökan om uppehållstillstånd i Sverige.

I motion So224 av Birgitta Carlsson och Viviann Gerdin (c) yrkande 1 anføres att det är viktigt att Migrationsverket får information vid hälsosamtalen om det förekommer smittsamma sjukdomar hos asylsökande för att åtgärder skall kunna vidtas, med tanke på både de andra asylsökande och de anställda på Migrationsverket. Motionärerna begär ett tillkännagivande till regeringen härom.

I yrkande 2 anføres att det behövs ett generöst erbjudande av tester av smittsamma sjukdomar vid asylansökan och erbjudande om hälsosamtal både före och efter testen. Motionärerna begär ett tillkännagivande om vinsterna som kan göras genom att erbjuda tester av smittsamma sjukdomar så att dessa upptäcks i tid.

I motion So515 yrkande 6 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp) anføres att rörelsehindrade barn som lever på flyktingförläggningar har svårt att få tillgång till såväl habilitering och rehabilitering som det stöd de behöver. Regeringen bör återkomma om hur detta skall uppnås.

Utskottets ställningstagande

Enligt propositionen var i början av 2002 drygt 28 000 personer registrerade i Migrationsverkets mottagandesystem. Av dessa bodde ca 14 600 personer i Migrationsverkets anläggningar. Den genomsnittliga vistelsetiden var 316 dagar, vilket är 50 dagar mindre än verksamhetsmålet om 365 dagar. Jämfört med 2000 har den genomsnittliga vistelsetiden minskat med 45 dagar.

Motsvarande uppgifter var i augusti i 35 347 personer, varav 18 997 personer bodde i Migrationsverkets anläggningar. Den genomsnittliga vistelsetiden för de senaste tolv månaderna var ca 339 dagar.

Med det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag till medelsanvisning för 2003 och avstyrker motionerna Fi232 yrkande 14 i denna del och Sf348 i denna del.

Utskottet delar regeringens uppfattning att Migrationsverkets organiserade verksamhet, som syftar till att ge den asylsökande meningsfull sysselsättning medan han eller hon väntar på besked om uppehållstillstånd, skall vara av värde oavsett om personen senare kommer att få uppehållstillstånd eller inte. Vidare är det viktigt att de delar av aktiviteterna som är inriktade på vistelse i Sverige utformas så att de förbereder för kommunernas introduktionsprogram.

Regeringens bedömning är att det kan finnas skäl att förtydliga Migrationsverkets uppdrag i detta avseende. I detta sammanhang kan även nämnas att i uppdraget för Översynen av mottagande av och introduktion för flyktingar (dir. 2001:87) ingår att bl.a. analysera i vilken mån förutsättningarna för integration påverkas av individens situation och samhällets insatser under den tid en asylansökan prövas.

RRV har i sin rapport Hur mottas de asylsökande? Den organiserade verksamheten för asylsökande inom Migrationsverket (RRV 2002:19) påtalat att det finns brister bl.a. när det gäller svenskundervisning, individualisering, praktik i samhället och hälsoundersökningar. Insatserna bör även bättre bereda den enskilde utlännings för integration eller återvändande.

Utskottet har noterat att det inom Migrationsverket pågår ett arbete för att förändra den organiserade verksamheten, OV.

I den ovanstående utredningen (dir. 2001:87) ingår även att analysera boendet för asylsökande och bosättning för nyanlända flyktingar. Utredaren skall bl.a. analysera i vilken mån koncentration av asylsökande och nyanlända flyktingar till vissa kommuner och bostadsområden påverkar integrationsprocesserna och i vilken utsträckning kommunerna ger dem det stöd de har behov av. Om utredaren mot bakgrund av sin analys av bl.a. boende- och bostättningsproblematiken anser att det finns skäl till det skall utredaren analysera och överväga om samarbetsformerna eller ansvarsfördelningen mellan stat och kommun vad gäller mottagandet av asylsökande behöver förändras. Utredaren skall även analysera om ansvars- och arbetsfördelningen mellan Migrationsverket och Integrationsverket behöver förändras vad avser medverkan vid bosättning av flyktingar efter beviljade uppehållstillstånd och vid behov föreslå författningsförändringar.

Utskottet anser att denna analys bör avvaktas.

Motionerna Sf367 yrkande 3, Sf358 och Sf269 avstyrks med anledning av det ovan anförda.

Vad gäller nivåerna på bostads- och dagersättning förutsätter utskottet att dessa vid behov omprövas inom ramen för tillgängliga medel. Även den pågående översynen av mottagandet av och introduktionen för flyktingar kan få betydelse. Med det anförda avstyrker utskottet motion Sf367 yrkande 2.

Enligt överenskommelse mellan staten och Landstingsförbundet skall landstingen ge asylsökande m.fl. akut sjuk- och tandvård samt sådan sjuk- och tandvård som inte kan anstå. Barn och ungdomar under 18 år erhåller samma vård som barn bosatta i Sverige. I den omfattning som landstingen ger vård

enligt överenskommelsen lämnas ersättning till landstingen enligt förordningen (1996:1357) om statlig ersättning för hälso- och sjukvård till asylsökande.

Enligt Allmänna råd från Socialstyrelsen, 1995:4, Hälso- och sjukvård för asylsökande och flyktingar, kan begreppet omedelbar vård och vård som inte kan anstå inte definieras så att det täcker alla situationer som kan uppkomma. Det är endast den vårdansvariga läkaren som utifrån förutsättningarna i det enskilda fallet kan bedöma vilken vård som skall ges. Vård som inte faller under dessa kriterier och där en måttlig fördröjning inte medför allvarliga följder för patienten ersätts inte av staten.

Efter uppföljning i samråd med Migrationsverket, Socialstyrelsen och Landstingsförbundet har i februari 2002 träffats av en ny överenskommelse mellan staten och Landstingsförbundet. Den nya överenskommelsen innebär främst att statens ersättning höjts för att täcka landstingens ökade kostnader för denna vård. Vidare ersätts hälsoundersökningar/hälsosamtal i särskild ordning i syfte att fler asylsökande skall erbjudas sådan undersökning.

Motionerna Sf365, Sf214 yrkande 7, So224 yrkandena 1 och 2 samt So515 yrkande 6 avstyrks.

12:3 Migrationspolitiska åtgärder

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning.

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden om ökning m.m. av flyktingkvoten.

Jämför reservationerna 10 (fp) och (11) kd.

Propositionen

Staten betalar ut ersättning till de kommuner som tar emot flyktingar för vidarebosättning i Sverige, s.k. kvotflyktingar. Uttagningarna sker som regel i samarbete med UNHCR. Av de medel riksdagen anvisar för vidarebosättning genomförs även vissa hjälpinsatser för flyktingar utanför Sverige.

Bidrag från anslaget utgår till åtgärder för frivillig återvandring av vissa personer som efter att ha varit bosatta i Sverige under längre eller kortare tid väljer att återvända till sitt ursprungliga hemland eller till ett annat bosättningsland. Vidare kan anhöriga till flyktingar i Sverige få bidrag till resan hit.

Medel används även för att bekosta vissa migrationspolitiska projekt och Sveriges deltagande i internationellt samarbete inom flykting- och invandringsområdet. Likaså anvisas medel från detta anslag till Svenska Röda Korsets efterforskningsverksamhet.

År 2001 överfördes 1 279 flyktingar och övriga skyddsbehövande till Sverige.

Medlen för 2003 avseende vidarebosättning av flyktingar m.fl. bör liksom för innevarande år kunna få användas med viss flexibilitet och motsvara kostnaderna för 1 840 flyktingar.

För budgetåret 2003 föreslår regeringen ett ramanslag på 286 629 000 kr.

Motioner utan anslagseffekt 2003

I motion Sf256 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 11 anfördes att mot bakgrund av de enorma flyktingströmmarna i världen och att de flesta flyktingar inte lyckas söka asyl på egen hand, bör Sverige och övriga länder som tar emot kvotflyktingar kraftigt höja ambitionerna. Motionärerna begär ett tillkännagivande om att flyktingkvoten i Sverige och globalt kraftigt bör öka.

Sven Brus m.fl. (kd) anför i motion Sf334 yrkande 21 att Sverige för år 2001 tog emot 1 279 kvotflyktingar trots att riksdagen bestämt att 1 840 kvotflyktingar kunde tas emot. Motionärerna menar att det i framtiden bör finnas resurser inom ramen för budgeten som medger mottagande av akuta flyktingströmmar utan att flyktingkvoten blir lidande. Samtidigt är det viktigt att Sverige tar emot det antal kvotflyktingar som man åtagit sig och beslutat i riksdagen. Motionärerna begär ett tillkännagivande härom.

Utskottets ställningstagande

Ett viktigt inslag i migrationspolitiken är beredskapen att ta emot flyktingar för vidarebosättning i Sverige. Den s.k. flyktingkvoten skall användas för uttagning av flyktingar eller andra personer som befinner sig i en särskilt utsatt situation och/eller för att ta hand om fall där UNHCR har särskilda svårigheter att finna ett lämpligt placeringsland. Kvoten är inte begränsad till flyktingar i ordets formella bemärkelse, utan kan användas också för personer som är förföljda och befinner sig i fara men ännu inte kunnat lämna sitt land.

Enligt utskottets mening är det viktigt att uttagningarna, liksom hittills, görs i samarbete med UNHCR. Anslagsmedlen avseende vidarebosättning av flyktingar m.m. bör i likhet med innevarande år motsvara kostnaderna för överföring och mottagande av 1 840 personer. Medlen avser vidare att täcka bidrag till lösningar av flyktingsituationer utanför Sverige också på annat sätt än genom organiserad överföring hit. Utskottet delar regeringens uppfattning att medlen även fortsättningsvis skall få användas med viss flexibilitet. Genom att regler om tillfälligt skydd i en massflyktssituation införs får medlen också användas för överföring i dessa fall.

Utskottet vill också framhäva att det vid en massflyktssituation är viktigt att inte andra angelägna överföringar av skyddsbehövande får stå tillbaka.

I proposition 2001/02:195 Uppehållstillstånd med tillfälligt skydd vid massflykt behandlas genomförandet av rådets direktiv 2001/55/EG av den 20 juni 2001 om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer. Vad gäller kostnadsbedömningar bör fördelningsprinciperna enligt EG-direktivet leda till att kostnader, som kan uppstå vid en massiv tillströmning av fördrivna personer, fördelas jämnare mellan medlemsstaterna. Detta ger enligt propositionen stöd för uppfattningen att den nya regleringen inte kommer att medföra någon ökad belastning för Sveriges del jämfört med vad som skulle kunna bli fallet enligt nuvarande regler (se bet. 2002/03:SfU4).

Utskottet tillstyrker med det anförda regeringens förslag till medelsanvisning för 2003 och avstyrker motionerna Sf256 yrkande 11 och Sf334 yrkande 21.

12:4 Utlänningsnämnden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning och avslå motionsyrkanden om annan medelsanvisning.

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden om en ny instans- och processordning i utlänningsärenden samt om avveckling av Utlänningsnämnden och om en ny processordning.

Jämför reservation nr 12 (fp, kd).

Propositionen

Anslaget avser förvaltningskostnader för Utlänningsnämnden.

Utlänningsnämnden prövar överklaganden av beslut som fattas av Migrationsverket avseende avvisning och utvisning samt ansökningar om uppehållstillstånd, flyktingförklaring, resedokument, svenskt medborgarskap och offentligt biträde i utlänningsärenden. Nämnden prövar även s.k. nya ansökningar om uppehållstillstånd enligt 2 kap. 5 b § utlänningslagen.

Som en följd av förslaget att öka Migrationsverkets förvaltningsanslag bör, enligt propositionen, Utlänningsnämndens anslag ökas med 37 miljoner kronor 2003 för att undvika långa handläggningstider.

För budgetåret 2003 föreslår regeringen ett ramanslag på 114 074 000 kr.

Motion med anslagseffekt budgetåret 2003

I motion Sf348 av Birgitta Carlsson m.fl. (c) delvis begärs att riksdagen beslutar att anvisa 60 miljoner kronor mindre än regeringen föreslagit till anslaget 12:4 Utlänningsnämnden. Utlänningsnämnden bör avvecklas vid halvårsskiftet 2003 och förvaltningsdomstolarna överta asylärendena.

Övriga motioner

I motion Sf256 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 17 anför att för att komma till rätta med problemen i asylhanteringen krävs att en processordning införs som innebär att den asylsökande och Migrationsverket ställs som parter mot varandra i en muntlig förhandling enligt normala processprinciper. Prövningen av asylärenden bör flyttas över till länsrätten och kammarrätten. Motionärerna begär ett tillkännagivande om utformningen av en ny instans- och processordning i utlänningsärenden.

Sven Brus m.fl. (kd) anför i motion Sf334 yrkande 15 att riksdagen förra året fattade ett beslut (bet. 2001/02:SfU2) om att Utlänningsnämnden skall läggas ned och att utlänningsärenden skall prövas av förvaltningsdomstolar. Regeringen har överlämnat en lagrådsremiss som har fått kritik av Lagrådet. Mot-

ionärerna vidhåller att Utlänningsnämnden skall läggas ned och att tvåpartsprocess skall införas. Motionärerna begär att regeringen påskyndar ärendet och återkommer med förslag till ny processordning.

I motion Sf367 av Peter Eriksson m.fl. (mp) yrkande 1 i denna del begärs att Utlänningsnämnden läggs ned och ersätts med en tvåpartsprocess i en civil domstol.

Utskottets ställningstagande

Målet för verksamhetsområdet överprövning av beslut om avvisning eller utvisning är att öppna ärenden inte får vara äldre än sex månader. Utskottet noterar att den genomsnittliga handläggningstiden har minskats betydligt sedan 2000. Då var handläggningstiden 264 dagar för asylärenden och 311 dagar där asylskäl inte har anförts. Under första halvåret 2002 var motsvarande handläggningstider 216 respektive 250.

Som en följd av den ökande inströmningen av asylsökande 2001 har Utlänningsnämnden fått 33 % fler överklaganden om avvisning eller utvisning än året innan. Andelen bifall minskade i förhållande till 2000 med 3 procentenheter till 19 %.

Med hänsyn till det ökade antalet asylsökande ser utskottet positivt på att regeringen föreslår ett tillskott till Utlänningsnämndens anslag med 37 miljoner kronor för 2003 för att undvika långa handläggningstider.

I samband med behandlingen av betänkande 2001/02:SfU2 (rskr. 2001/02:69 och 2001/02:70) gav riksdagen regeringen i uppdrag att under våren återkomma med förslag om en ny instans- och processordning i utlänningsärenden för riksdagsbeslut före sommaren 2002. Regeringen överlämnade i juni 2002 ett förslag om ny instans- och processordning i utlänningsärenden till Lagrådet.

Utskottet vill påpeka att det efter remissvaret från Lagrådet inom Regeringskansliet pågår överläggningar med riksdagspartierna inför det fortsatta beredningsarbetet när det gäller införandet av en ny instans- och processordning. Utskottet inväntar därmed regeringens förslag.

Med det anförda avstyrker utskottet motionerna Sf256 yrkande 17, Sf334 yrkande 15 och Sf367 yrkande 1 i denna del.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning för 2003 och avstyrker därmed motion Sf348 i denna del.

12:5 Offentligt biträde i utlänningsärenden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning och därmed avslå ett motionsyrkande om annan medelsanvisning.

Propositionen

Anslaget finansierar offentligt biträde enligt utlänningslagen vid Regeringskansliet, Migrationsverket och Utlänningsnämnden. Anslaget påverkas främst av antalet ärenden. Regeringen bedömer att anslaget behöver utökas med 50 miljoner kronor som en följd av det ökade antalet asylsökande.

För budgetåret 2003 föreslår regeringen ett ramanslag på 127 027 000 kr.

Motion med anslagseffekt budgetåret 2003

I motion Fi232 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 14 i denna del begärs att riksdagen beslutar att anvisa 18 miljoner kronor mer än regeringen föreslagit till anslag 12:5 Offentligt biträde i utlänningsärenden. Genom ökade satsningar på snabbare behandling av asylärenden kan handläggningstiderna förkortas och kostnaderna för mottagande av asylsökande minskas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet avstyrker motion Fi232 yrkande 14 i denna del och tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning för 2003.

12:6 Utresor för avvisade och utvisade**Utskottets förslag i korthet**

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning.

Propositionen

Anslaget finansierar resor ut ur landet för utlänningar som avvisats eller utvisats med stöd av utlänningslagen enligt beslut av regeringen, Migrationsverket, Utlänningsnämnden eller Polisen. Även kostnader för resor ut ur Sverige för de asylsökande som återkallat sin ansökan finansieras från anslaget.

Migrationsverket kan överlämna ärenden till polismyndigheten om utlänningen håller sig undan eller om det kan antas att tvång kommer att behövas för att genomföra verkställigheten. Kriminalvårdens transporttjänst organiserar utresor för avvisade och utvisade på Polisens uppdrag.

Regeringen bedömer att anslaget bör utökas med drygt 35 miljoner kronor på grund av ökat antal avvisningar och utvisningar som en följd av att antalet asylsökande har ökat.

För budgetåret 2003 föreslår regeringen ett ramanslag på 105 556 000 kronor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser ingen anledning att göra någon annan bedömning än regeringen och tillstyrker därför regeringens förslag till medelsanvisning för 2003.

12:7 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bemyndiga regeringen att under 2003 för ramanslaget 12:7 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 13 000 000 kr under 2003–2004. Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning.

Propositionen

Europeiska kommissionen har inrättat en europeisk flyktingfond som skall underlätta för EU-länderna att ta emot asylsökande och flyktingar. Anslaget disponeras av Migrationsverket och används för att utveckla mottagandesystemet för asylsökande, för integrationsinsatser och för att hjälpa personer att återvända eller återvändra till sitt hemland. Bidraget administreras av Migrationsverket i samarbete med Integrationsverket.

I propositionen föreslås att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2003 för ramanslaget 12:7 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 13 000 000 kr under 2003–2004.

Under 2003 beräknas svenska projekt erhålla 32 000 000 kr i bidrag. Anslagsbeloppet motsvarar EU:s finansiering av projekten.

För budgetåret 2003 föreslår regeringen ett ramanslag på 32 000 000 kr.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag avseende medelsanvisning och bemyndigande.

Minoritetspolitiken

Minoritetspolitiken omfattar frågor om skydd och stöd för de nationella minoriteterna och de historiska minoritetsspråken.

De nationella minoriteterna är samer, sverigefinnar, tornedalingar, romer och judar, och de språk som omfattas av minoritetspolitiken är samiska (alla former), finska, meänkieli (tornedalsfinska), romani chib (alla former) och jiddisch.

47:1 Åtgärder för nationella minoriteter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning.

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden om romerna i Sverige och om resursanvändningen för att stärka minoritetsspråkens ställning.

Jämför reservation nr 13 (kd).

Propositionen

Minoritetspolitiken är ett nytt politikområde sedan år 2000. Av anslaget används huvuddelen som statsbidrag till kommunerna och landstinget inom de områden i Norrbottens län som utpekats som förvaltningsområden för samiska, finska och meänkieli. Medlen fördelas av Länsstyrelsen i Norrbottens län som även tilldelats medel för hanteringen av bidragen till kommunerna och landstinget samt för den arbetsgrupp vid länsstyrelsen som skall följa upp och utvärdera tillämpningen av lagarna om rätt att använda samiska respektive finska och meänkieli hos förvaltningsmyndigheter och domstolar. Anslaget täcker också kostnader för inflytande för nationella minoriteter och vissa uppföljningsinsatser.

Minoritetspolitiken är ett nytt politikområde och det finns behov av att utveckla verksamheten. Regeringen har tidigare aviserat att en samlad översyn skall göras av minoritetsorganisationernas möjligheter till stöd. Regeringen har nyligen inrättat en arbetsgrupp med uppgift att bl.a. göra denna översyn.

I propositionen anges att regeringen avser att tillsätta ett nytt samverkansorgan i form av ett råd för romska frågor.

Regeringen bedömer att verksamheten bör fortsätta utvecklas i enlighet med intentionerna i den minoritetspolitiska propositionen.

Regeringen föreslår för budgetåret 2003 ett ramanslag på 8 000 000 kr.

Motioner utan anslagseffekt 2003

Erling Wälivaara (kd) begär i motion Sf259 en ny utvärdering med skärpta krav på hur kommunerna skall redovisa hur tilldelade medel använts för att stärka minoritetsspråkens ställning och hur respektive kommun lever upp till dessa krav.

I motion Sf293 av Yvonne Ruwaida m.fl. (mp) om romer i Sverige begär motionärerna i yrkandena 1–3 och 6 tillkännagivande i följande avseenden.

Den svenska statens agerande gentemot det romska folket under efterkrigstiden bestående bl.a. av tvångssteriliseringar och förföljelse bör uppmärksammas.

Det finns många myter och fördomar kring romer. Romer utsätts ofta för vardagsdiskriminering t.ex. i affärer och av hyresvärdar. Romska barn trakasseras i skolorna av både lärare och elever. Motionärerna menar att det behövs korrekt information och eventuellt en upplysningskampanj för att bekämpa fördomar om romer.

Motionärerna vill bekämpa utanförskapet som många romer upplever. Samarbetet mellan romska föreningar och exempelvis arbetsförmedlingar och andra myndigheter behöver stärkas. Motionärerna menar att nya former för möten krävs för att återuppbygga ett förtroende.

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att det i propositionen anges att en arbetsgrupp vid Länsstyrelsen i Norrbottens län följer i vilken utsträckning lagarna om rätt att använda samiska, finska och meänkieli har använts. Länsstyrelsen i Norrbottens

län skall årligen redovisa hur statsbidraget till kommunerna och landstinget fördelats samt vilket resultat uppföljningen av de regionala insatserna och kostnaderna för dessa givit. Därvid skall också redovisas hur arbetet har bedrivits för att följa upp och utvärdera de regionala åtgärderna.

Motion Sf259 får därmed anses vara tillgodosedd.

Genom minoritetspolitiken har romerna erkänts som nationell minoritet och romani chib som minoritetsspråk. Regeringen konstaterar att ett resultat av den nya minoritetspolitiken är en större medvetenhet och kunskap om de nationella minoriteterna både inom minoritetsgrupperna själva och i majoritetssamhället.

Minoriteternas ökade möjligheter till inflytande har lett till växande aktivitet bland minoritetsgrupperna, bl.a. har flera nya romska riksorganisationer bildats.

För att målet för minoritetspolitiken skall kunna förverkligas krävs att samtliga nationella minoriteters behov och intressen beaktas i samhället. Utskottet noterar att regeringen i propositionen skriver att åtgärder skall vidtas för att öka kunskapen om minoritetspolitiken och diskutera politikens konkreta genomförande på olika nivåer i samhällsförvaltningen, särskilt på den kommunala nivån.

Utskottet vill påpeka att regeringen har gett DO i uppgift att under en tvåårsperiod genomföra ett särskilt arbete för att motverka diskriminering av romer. Uppdraget skall redovisas i februari 2004.

En särskild arbetsgrupp för romska frågor har varit verksam i Regeringskansliet. En övergripande uppgift för den romska arbetsgruppen har varit att lämna förslag till insatser som kan främja romernas situation i samhället. På arbetsgruppens initiativ anordnades våren 2002 en konferens om de romska barnens situation. Avsikten är att konferensen skall följas upp på regional och lokal nivå. Det finns även fortsättningsvis behov av ett samverkansorgan med inriktning på de romska gruppernas situation. Frågan bereds för närvarande inom Regeringskansliet i samråd med romska organisationer och inom kort avser regeringen att tillsätta ett råd för romska frågor.

Med det anförda får motion Sf293 yrkandena 1–3 och 6 anses vara tillgodosedd.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning för budgetåret 2003.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Statsbidrag till invandrarorganisationer (punkt 2)

av Bo Könberg och Linnéa Darell (båda fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 1. Riksdagen bifaller därmed motion 2002/03:Sf243 och avslår motion 2002/03:Sf282.

Ställningstagande

Vi menar att idrottsföreningar, folkrörelser, fackföreningar och nätverk mot rasism m.fl. bör få mer resurser till utbildning och opinionsarbete i arbetet mot vardagsrasism för ett öppet och tolerant Sverige.

Vi anser att okunskap är en grogrund för främlingsfientlighet. Därför bör ett speciellt kunskapscentrum mot rasism, antisemitism och främlingsfientlighet inrättas.

Dessutom anser vi att Exit Skånes verksamhet är en angelägenhet för hela Sverige och att det huvudsakliga ansvaret för finansiering bör åligga staten.

2. Integrationsfrämjande insatser (punkt 3)

av Bo Könberg och Linnéa Darell (båda fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 2. Riksdagen bifaller därmed motion 2002/03:So297 yrkande 3 och avslår motion 2002/03:Sf289 yrkande 10.

Ställningstagande

Vi menar att lesbiska invandrarkvinnor är mer osynliggjorda än homosexuella invandramän. Ett sätt att lyfta fram dessa kvinnor är att främja projekt som syftar till att synliggöra lesbiska kvinnor inom organisationer som arbetar för invandrare.

3. Det kommunala flyktingmottagandet (punkt 4)

av Ulla Hoffmann (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 3. Riksdagen bifaller därmed motion 2002/03:Sf336 yrkandena 4 och 5.

Ställningstagande

Vi menar att det i dag finns stora skillnader vad gäller flyktingmottagningen mellan kommunerna i framför allt storstadsregionerna. Alltfler kommuner säger dessutom upp sina avtal med Integrationsverket och ännu fler kommuner minskar sin flyktingmottagning, vilket bidrar till segregationen. Regeringen bör lägga fram förslag som tydliggör kommunernas skyldigheter att ta emot flyktingar med permanent uppehållstillstånd.

Vi anser också att kommunerna har ett ansvar för att skapa en meningsfull tillvaro för de flyktingar som omfattas av flyktingmottagandet. Kännedom om och samhörighetskänsla med det svenska samhället är centralt för en lyckad integration. Kommunerna bör även ansvara för att skapa fritidsverksamhet för barn, unga och vuxna asylsökande oavsett om de lever på förläggningar eller har eget boende.

4. Asylansökan i hela landet (punkt 6)

av Bo Könberg och Linnéa Darell (båda fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 4. Riksdagen bifaller därmed motion 2002/03:Sf256 yrkande 19.

Ställningstagande

Vi menar att det bör vara möjligt att ansöka om asyl på alla Migrationsverkets kontor. Detta medför att ärendebelastningen minskar på kontoren i storstäderna och att handläggningstiderna blir kortare.

5. Flexibla anslagsutnyttjande (punkt 7)

av Sten Tolgfors, Anita Sidén och Anna Lilliehöök (alla m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 5. Riksdagen bifaller därmed motion 2002/03:Sf264 yrkande 2.

Ställningstagande

Vi anser att det krävs ökad flexibilitet för Migrationsverket och en mindre byråkratisk syn på anslagsanvändningen. För närvarande finns det inte någon anledning att låsa sig vid en specifik modell.

6. Avgifter i utlännings- och medborgarskapsärenden (punkt 8)

av Ulla Hoffmann (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 6. Riksdagen bifaller därmed motionerna 2002/03:Sf222, 2002/03:Sf236 och 2002/03:Sf336 yrkande 40 samt avslår motion 2002/03:Sf218.

Ställningstagande

Vi anser att avgiften för att söka svenskt medborgarskap skall tas bort när det statsfinansiella läget så tillåter.

Vidare bör det göras en översyn av avgifter för tillståndsärenden. Vi är kritiska mot höga avgifter och att avgiften i vissa fall beror på nationalitet. Exempelvis krävs ingen avgift för EU-medborgare.

Dessutom kan de svenska ambassadernas och generalkonsulatens viseringspolicy ibland uppfattas som godtycklig. I vissa länder tas inga avgifter för barn och ungdomar ut medan i andra länder samma avgifter är kännbart höga. Barn och ungdomar från länder där Sverige satsar på demokratiprojekt som inbjuds till Sverige skall inte hindras att komma hit på grund av ett lokalt beslut om höga viseringsavgifter. Regeringen bör göra en översyn av viseringsavgifterna och eventuella justeringar.

7. Boende- och dagarsättning samt organiserad verksamhet (punkt 9)

av Ulla Hoffmann (v) och Mona Jönsson (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 7. Riksdagen bifaller därmed motion 2002/03:Sf367 yrkandena 2 och 3.

Ställningstagande

Beslutet om bidragsnivåerna för asylsökande i Sverige togs 1994 och nivåerna har inte förändrats sedan dess. Vi anser att nivåerna på bostadsersättning och dagersättning bör ses över.

Dessutom riskerar asylsökande som utan giltiga skäl inte deltar i Migrationsverkets organiserade verksamhet att få en reducerad dagersättning. Tolkeningen av giltiga skäl är problematisk då reduktion ibland sker vid sjukdom eller vård av sjukt barn. Ett annat problem är att verksamheten inte upplevs som meningsfull utan endast som ett tidsfördriv. Verksamheten bör i högre grad fokusera på språkundervisning, demokratiskolning och förberedelse för att leva i det svenska samhället. Innehållet i den organiserade verksamheten och hanteringen av dagersättningen bör ses över.

8. Hälso- och sjukvård för asylsökande (punkt 11)

av Ulla Hoffmann (v) och Mona Jönsson (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 8. Riksdagen bifaller därmed motion 2002/03:So515 yrkande 6 samt avslår motionerna 2002/03:Sf214 yrkande 7, 2002/03:Sf365 samt 2002/03:So224 yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Vi anser att rörelsehindrade barn som lever på flyktingförläggningar har svårt att få tillgång till den habilitering och rehabilitering som de behöver. Regeringen bör återkomma om hur detta skall uppnås.

9. Hälso- och sjukvård för asylsökande (punkt 11)

av Birgitta Carlsson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 9. Riksdagen bifaller därmed motionerna 2002/03:Sf214 yrkande 7 och 2002/03:So224 yrkandena 1 och 2 samt avslår motionerna 2002/03:Sf365 och 2002/03:So515 yrkande 6.

Ställningstagande

Asylsökande har ofta stort behov av hälso- och sjukvård. För att de snabbt skall få rätt hjälp är det viktigt att en hälsoundersökning sker direkt vid ansökan om uppehållstillstånd i Sverige.

Vi anser även att det är viktigt att Migrationsverket får information om det förekommer smittsamma sjukdomar hos asylsökande för att åtgärder skall kunna vidtas, både med tanke på de andra asylsökande och de anställda på Migrationsverket.

Vidare behövs det ett generöst erbjudande av tester av smittsamma sjukdomar vid asylansökan och erbjudande om hälsosamtal både före och efter testen. Vi anser att vinsterna som kan göras genom att erbjuda tester av smittsamma sjukdomar så att dessa upptäcks i tid är stora.

10. Flyktingkvoten (punkt 12)

av Bo Könberg och Linnéa Darell (båda fp).

Vi anser att utskottets förslag under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 10. Riksdagen bifaller därmed motion 2002/03:Sf256 yrkande 11 samt avslår motion 2002/03:Sf334 yrkande 21.

Ställningstagande

Mot bakgrund av de enorma flyktingströmmarna i världen och att de flesta flyktingar inte lyckas ta sig till ett annat land och söka asyl på egen hand, bör Sverige och övriga länder som tar emot kvotflyktingar kraftigt höja ambitionerna. Vi anser att flyktingkvoten i Sverige och globalt kraftigt bör öka.

11. Flyktingkvoten (punkt 12)

av Sven Brus (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 11. Riksdagen bifaller därmed motion 2002/03:Sf334 yrkande 21 samt avslår motion 2002/03:Sf256 yrkande 11.

Ställningstagande

År 2001 tog Sverige emot 1 279 kvotflyktingar trots att riksdagen bestämt att 1 840 kvotflyktingar kunde tas emot. I framtiden bör det finnas resurser inom ramen för budgeten som medger mottagande av akuta flyktingströmmar utan att flyktingkvoten blir lidande. Samtidigt är det viktigt att Sverige tar emot det antal kvotflyktingar som man åtagit sig och beslutat i riksdagen.

12. Instans- och processordning i utlänningsärenden (punkt 13)

av Sven Brus (kd), Bo Könberg (fp) och Linnéa Darell (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 12. Riksdagen bifaller därmed motionerna 2002/03:Sf256 yrkande 17 och 2002/03:Sf334 yrkande 15 samt avslår motion 2002/03:Sf367 yrkande 1 i denna del.

Ställningstagande

Riksdagen fattade förra året ett beslut (bet. 2001/02:SfU2, rskr: 2001/02:69 och 2001/02:70) om att Utlänningsnämnden skall läggas ned och att utlänningsärenden skall överprövas av allmänna förvaltningsdomstolar. Regeringen har överlämnat en lagrådsremiss som har fått kritik av Lagrådet.

För att komma till rätta med problemen i asylhanteringen krävs att en processordning införs som innebär att den asylsökande och Migrationsverket ställs som jämställda parter mot varandra i en muntlig förhandling enligt normala processprinciper. Ett negativt beslut om uppehållstillstånd av Migrationsverket skall automatiskt leda till en prövning i länsrätten. Regeringen bör snarast lägga fram ett förslag till en ny instans- och processordning i utlänningsärenden.

13. Utvärdering av resurser till minoritetsspråken (punkt 14)

av Sven Brus (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 13. Riksdagen bifaller därmed motion 2002/03:Sf259.

Ställningstagande

Vi begär en ny utvärdering med skärpta krav på hur kommunerna skall redovisa hur tilldelade medel använts för att stärka minoritetsspråkens ställning och hur respektive kommun lever upp till dessa krav.

Särskilda yttranden

Utskottets beredning av ärendet har föranlett följande särskilda yttranden. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Moderaternas anslagsförslag (punkt 1)

av Sten Tolgfors, Anita Sidén och Anna Lilliehöök (alla m).

Socialförsäkringsutskottet har under beredningen av detta betänkande arbetat under förutsättningen att en riksdagsmajoritet bestående av socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister den 4 december 2002 kommer att fastställa ekonomiska ramar för de olika utgiftsområdena i den statliga budgeten och en beräkning av statens inkomster avseende 2003 samt besluta om ett preliminärt utgiftstak för år 2004.

Moderata samlingspartiet har i parti- och kommittémotioner förordat en annan inriktning av den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. Ett övergripande mål för den ekonomiska politiken bör vara att möjliggöra ökad tillväxt. Då måste utgiftskvoten sänkas. För detta krävs bl.a. en moderniserad arbetsmarknad, avregleringar, sänkta skatter och lägre offentliga utgifter. Antalet sjukskrivna och förtidspensionerade måste minskas genom att sjukvård och rehabilitering förbättras.

Våra förslag syftar också till att skapa förutsättningar för ett ekonomiskt, kulturellt och socialt växande Sverige. Vi vill satsa på en utbildning som ger alla större möjligheter till ett rikare liv. Genom en större enskild sektor och ett starkare civilt samhälle kan både företag och människor växa. Ännu fler kan komma in på den ordinarie arbetsmarknaden. Den sociala tryggheten ökar också i andra bemärkelser genom att hushållen får en större ekonomisk självständighet. Friheten att välja bidrar både till mångfald, en bättre kvalitet och en större trygghet. De enskilda människorna får ett större inflytande över sina liv.

Vi har föreslagit en långtgående växling från subventioner och bidrag till omfattande skattesänkningar för alla, främst låg- och medelinkomsttagare. Samtidigt värnar vi de människor som är i störst behov av gemensamma insatser och som har små eller inga möjligheter att påverka sin egen situation. Vi slår också fast att det allmänna skall tillföras resurser för att på ett tillfredsställande sätt kunna genomföra de uppgifter som måste vara gemensamma. Avsevärda resurser tillförs t.ex. för att bryta den ökade sjukfrånvaron och de ökande förtidspensioneringarna.

Vårt budgetalternativ – med våra förslag till utgiftstak, anslagsfördelning och skatteförändringar – bör ses som en helhet där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat från de andra.

När finansutskottets majoritet nu genom förslag till beslut om ramar för de olika utgiftsområdena ställt sig bakom en annan inriktning av politiken, redo-

visar vi i detta särskilda yttrande den del av vår politik som rör utgiftsområde 8.

Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Moderata samlingspartiet anser att utgiftsområde 8 bör minskas med 327,4 miljoner kronor för budgetåret 2003 i förhållande till regeringens förslag.

Vi anser att anslaget Utvecklingsinsatser i storstadsregionerna bör upphöra och att andra metoder som är effektivare och bättre skall prövas. Vi menar att en av de viktigaste uppgifterna är att skapa social och geografisk rörlighet i det svenska samhället. Detta kan uppnås bl.a. genom att bostadsmarknaden och arbetsmarknaden avregleras. Anslaget Integrationsåtgärder bör avvecklas, och medel till organisationer som arbetar mot bl.a. rasism och diskriminering bör i stället distribueras genom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och omsorg. Vi motsatte oss att ett särskilt integrationsverk inrättades och anser att verket skall läggas ned. Anslaget Ombudsmannen mot etnisk diskriminering bör flyttas till utgiftsområde 14 Arbetsliv. Anslaget Hemutrustningslån kan minskas genom ändrade regler.

Dessutom föreslår vi att anslaget till Migrationsverket ökas. Målet bör vara att väntetiden för beslut om uppehållstillstånd uppgår till maximalt sex månader.

2. Folkpartiets anslagsförslag (punkt 1)

av Bo Könberg och Linnéa Darell (båda fp).

Folkpartiet liberalernas budgetförslag för år 2003 innebär i sina huvuddrag sänkta skatter på arbete och företagande som syftar till att uppnå en långsiktig och uthållig tillväxt. Det syftar också till en mera rättvis skattepolitik för bl.a. barnfamiljer. Våra utgiftsökningar avser främst bistånd, utbildning, vård och omsorg, förbättringar för handikappade, åtgärder mot ohälsan samt satsningar på miljö och rättssäkerhet.

Vårt förslag till utgiftsram för utgiftsområde 8 har emellertid avslagits i budgetprocessens första steg. Då Folkpartiets budgetförslag är en helhet är det inte meningsfullt att delta i fördelningen på anslag inom utgiftsområde 8. I det följande redovisas i sammanfattning innehållet i vårt budgetförslag för utgiftsområde 8.

Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Folkpartiet anser att utgiftsområde 8 bör minskas med 484 miljoner kronor för budgetåret 2003 i förhållande till regeringens förslag.

Vi anser att en dominerande del av de projekt som finansieras inom anslaget Utvecklingsinsatser i storstadsregionerna inte haft en tillfredsställande effektivitet och förankring bland de berörda och anser därför att anslaget bör upphöra. Vi anser också att Integrationsverket kan minska i omfattning. Dessutom bör Migrationsverket tillföras 70 miljoner kronor och anslaget Offentligt biträde tillföras 18 miljoner kronor. Genom ökade satsningar på snabbare

behandling av asylärenden förkortas handläggningstiderna och kostnaderna för mottagande av asylsökande minskar.

Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Folkpartiet anser att utgiftsområde 8 bör minskas med 484 miljoner kronor för budgetåret 2003 i förhållande till regeringens förslag.

Vi anser att en dominerande del av de projekt som finansieras inom anslaget Utvecklingsinsatser i storstadsregionerna inte haft en tillfredsställande effektivitet och förankring bland de berörda och anser därför att anslaget bör upphöra. Vi anser också att Integrationsverket kan minska i omfattning. Dessutom bör Migrationsverket tillföras 70 miljoner kronor och anslaget Offentligt biträde tillföras 18 miljoner kronor. Genom ökade satsningar på snabbare behandling av asylärenden förkortas handläggningstiderna och kostnaderna för mottagande av asylsökande minskar.

3. Kristdemokraternas anslagsförslag (punkt 1)

av Sven Brus (kd).

Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Kristdemokraterna anser att utgiftsområde 8 bör minskas med 275,5 miljoner kronor för budgetåret 2003 i förhållande till regeringens förslag.

Projekt som finansieras inom anslaget Utvecklingsinsatser i storstadsregionerna har kritiserats bl.a. för att de inte haft avsedd verkan. Kristdemokraterna anser att anslaget bör upphöra och att de generella statsbidragen till kommunerna i stället bör öka. Vi menar vidare att Integrationsverket bör läggas ned från den 1 juni 2003. Vissa av verkets uppgifter bör i stället övertas av Migrationsverket samt Ombudsmannen mot etnisk diskriminering. Migrationsverkets anslag ökas därför med 10 miljoner kronor. DO bör tillföras ytterligare medel för att kunna få en central roll i arbetet mot diskriminering, främlingsfientlighet och rasism. För detta ändamål ökas DO:s anslag med 6 miljoner kronor. I samband med detta avsätts inte längre projektmedel som har utgått till lokala och regionala diskrimineringsombudsmän. Vi föreslår att Migrationsverket inte skall pröva uppehållstillstånd för adopterade samt för nyfödda till föräldrar med uppehållstillstånd i Sverige. Detta innebär ett ekonomiskt utrymme om 4–5 miljoner kronor per år som kan användas till att förkorta handläggningstiderna för asylsökande. Vidare avser Kristdemokraterna att använda de 10 miljoner kronor som finns inom ramen för sysselsättning av invandrare till en projektverksamhet med jobbguidar. Slutligen anser vi att systemet med förhandlingar och avtal med kommuner bör avskaffas och att stödet i stället skall bestå av en utvecklingspeng som följer individen. Medel för detta tillförs utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp.

4. Centerpartiets anslagsförslag (punkt 1)

av Birgitta Carlsson (c).

Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Centerpartiet anser att utgiftsområde 8 bör minskas med 540 miljoner kronor för budgetåret 2003 i förhållande till regeringens förslag.

Vi anser att det bör göras en engångsvis indragning av anslagssparande på anslaget Kommunersättningar vid flyktingmottagande. Anslaget Utvecklingsinsatser i storstadsregionerna bör avvecklas. Vi anser att det bör göras besparingar på 50 miljoner kronor i Migrationsverkets administration. Vidare anser vi att förkortade handläggningstider vid flyktingmottagandet och ökade insatser för att få människor i arbete möjliggör stora besparingar inom utgiftsområdet. Slutligen anser vi att Utlänningsnämnden bör avvecklas vid halvårsskiftet och att asylärendena bör överföras till förvaltningsdomstolarna.

5. Boende för asylsökande (punkt 10)

av Ulla Hoffmann (v).

En asylsökande person som bor på förläggning får hjälp av Integrationsverket med kommunplacering. Bor personen däremot i eget boende åligger det kommunen där flykten befinner sig när han eller hon erhåller uppehållstillstånd att finna en bostad. I dag skall en person som har eget boende vara beredd att lämna det och acceptera plats på förläggning för att Integrationsverket skall åta sig att finna en kommunplacering. Vi anser att ansvaret för kommunplacering bör ligga hos Integrationsverket även för de flyktingar som har eget boende.

6. Hälso- och sjukvård för asylsökande (punkt 11)

av Ulla Hoffmann (v).

Enligt vår mening bör alla flyktingar och asylsökande så länge de finns kvar i landet ha rätt till samma hälso- och sjukvård som här i landet bosatta personer, detta således oavsett vilken diagnos som ställts. För nyanlända asylsökande måste man även uppmärksamma de särskilda behov som kan finnas och därmed ett eventuellt behov av specialistkompetens.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Regeringen har i proposition 2002/03:1 Budgetpropositionen för 2003 i volym 4 utgiftsområde 8 föreslagit att riksdagen

1. godkänner den föreslagna ändringen av de integrationspolitiska målen (avsnitt 3),
2. godkänner vad regeringen föreslår om ändring av den statliga ersättningen till kommuner för flyktingmottagande (avsnitt 3),
3. godkänner att under 2003 lån tas upp i Riksgäldskontoret för det samlade behovet av hemutrustningslån intill ett belopp av 1 300 000 000 kronor (avsnitt 3),
4. bemyndigar regeringen att under 2003 för ramanslaget 12:7 från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 13 000 000 kronor under 2003–2004 (avsnitt 5),
5. för budgetåret 2003 anvisar anslagen under utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar enligt följande uppställning: (tusental kronor)
 - 10:1 Integrationsverket; ramanslag; 87 511,
 - 10:2 Integrationsåtgärder; ramanslag; 51 742,
 - 10:3 Kommunersättningar vid flyktingmottagande; ramanslag; 2 279 239,
 - 10:4 Hemutrustningslån; ramanslag; 18 631,
 - 10:5 Ombudsmannen mot etnisk diskriminering; ramanslag; 16 176,
 - 11:1 Utvecklingsinsatser i storstadsregionerna; ramanslag; 230 000,
 - 12.1 Migrationsverket; ramanslag; 617 511,
 - 12:2 Mottagande av asylsökande; ramanslag; 3 154 274,
 - 12.3 Migrationspolitiska åtgärder; ramanslag; 286 629,
 - 12.4 Utlänningsnämnden; ramanslag; 114 074,
 - 12.5 Offentligt biträde i utlänningsärenden; ramanslag; 127 027,
 - 12.6 Utresor för avvisade och utvisade; ramanslag; 105 556,
 - 12.7 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar; ramanslag; 32 000,
 - 47:1 Åtgärder för nationella minoriteter; ramanslag; 8 000.

Motioner från allmänna motionstiden 2002

2002/03:Sf214 av Birgitta Carlsson m.fl. (c):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en hälsoundersökning bör ske direkt för den som söker uppehållstillstånd i Sverige.

2002/03:Sf218 av Yilmaz Kerimo och Tommy Waidelich (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kostnader vid ansökan om svenskt medborgarskap.

2002/03:Sf222 av Yilmaz Kerimo och Tommy Waidelich (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om avgifter för tillståndsärenden.

2002/03:Sf227 av Lena Adelsohn Liljeroth (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att säkra stödet till arbetet mot rasism och nazism.

2002/03:Sf236 av Håkan Juholt och Krister Örnfräder (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om viseringsavgifter.

2002/03:Sf243 av Christer Nylander m.fl. (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om vikten av ökat stöd till föreningslivets arbete mot vardagsrasism.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om ett speciellt kunskapscentrum mot rasism, antisemitism och främlingsfientlighet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om statens ansvar för finansiering av Exit Skånes verksamhet.

2002/03:Sf252 av Siw Wittgren-Ahl (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utvärdering av hemutrustningslån.

2002/03:Sf256 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ansträngningar för att höja flyktingkvoten i Sverige och globalt.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utformningen av en ny instans- och processordning i utlänningsärenden.
18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om åtgärder för att korta handläggningstiderna.

19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om asylansökan i hela Sverige.

2002/03:Sf259 av Erling Wälivaara (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skärpning av kraven i en ny utvärdering av hur kommunerna lever upp till och använder tilldelade resurser för att stärka minoritetsspråkens ställning.

2002/03:Sf264 av Per Bill m.fl. (m):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökad flexibilitet i anslagsanvändningen på asylområdet.

2002/03:Sf269 av Yilmaz Kerimo m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om asylsökandes boendesituation.

2002/03:Sf282 av Paavo Vallius och Nikos Papadopoulos (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om det statliga stödet till invandrarorganisationer.

2002/03:Sf289 av Peter Eriksson m.fl. (mp):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om stöd och uppmuntran i bildandet av lokala antidiskrimineringsbyråer.

2002/03:Sf293 av Yvonne Ruwaida m.fl. (mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om relationen mellan den svenska staten och det romska folket.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att bekämpa myter, fördomar och diskriminering av romer.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att bekämpa utanförskapet som många romer upplever.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om nya samarbetsformer mellan romska föreningar/grupper och myndigheter m.fl.

2002/03:Sf334 av Sven Brus m.fl. (kd):

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Migrationsverkets handläggningstider.
15. Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag till ny processordning, i enlighet med vad som anförs i motionen.
21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kvotflyktingar.

30. Riksdagen beslutar att ta bort prövningen av uppehållstillstånd avseende de av svensk domstol meddelade adoptionerna för barn i åldern 12–17 år samt nyfödda barn till föräldrar med uppehållstillstånd i Sverige, i enlighet med vad som anförs i motionen.
47. Riksdagen beslutar att systemet med förhandlingar och avtal med kommuner avseende flyktingar avskaffas, i enlighet med vad som anförs i motionen.
48. Riksdagen beslutar införa en utvecklingspeng som följer individen och som fördelas av RFV, i enlighet med vad som anförs i motionen.
51. Riksdagen beslutar att Integrationsverket avvecklas fr.o.m. den 1 juni 2003 samt att Migrationsverket ges ansvar för informationsfrågor till invandrare och flyktingar, i enlighet med vad som anförs i motionen.
52. Riksdagen anvisar för budgetåret 2003 med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslaget under utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar enligt uppställning i motionen:

2002/03:Sf336 av Gudrun Schyman m.fl. (v):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kommunernas skyldighet att ta emot flyktingar med permanent uppehållstillstånd.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kommunernas ansvar att skapa fritidsverksamhet för de barn, unga och vuxna som finns i den kommunala flyktingmottagningen.
40. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att avgiften för att söka svenskt medborgarskap skall tas bort när det statsfinansiella läget så tillåter.

2002/03:Sf348 av Birgitta Carlsson m.fl. (c):

Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar enligt uppställning i motionen:

2002/03:Sf358 av Carl-Axel Roslund (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen framförs om att Migrationsverket åläggs att informera kommunerna om EBO-inflyttningens omfattning samt låter utreda hur de kommuner som drabbas hårt av EBO-inflyttning snabbt kompenseras.

2002/03:Sf365 av Tasso Stafilidis (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om rätt till en adekvat vård och behandling med bromsmediciner mot hivinfektion för alla som vistas i landet.

2002/03:Sf367 av Peter Eriksson m.fl. (mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att förkorta handläggningstiderna hos Migrationsverket och Utlänningsnämnden.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om nivåerna på bostadsersättning och dag ersättning.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om innehållet i den obligatoriska verksamheten som anordnas av Migrationsverket och hanteringen av dag ersättningen vid frånvaro.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att maxtid för besked i första instans ej får överstiga sex månader och hur detta skall uppnås.

2002/03:Sf378 av Sten Tolgfors m.fl. (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en avveckling av Integrationsverket inleds.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att introduktionseenheten överförs till Migrationsverket.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att kommunersättningar vid flyktigmottagande skall distribueras av Migrationsverket.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en avveckling av politikområde 10:2 Integrationsåtgärder inleds.
5. Riksdagen avslår regeringens förslag om resurstilldelning till utvecklingsinsatser i storstäderna.
7. Riksdagen anvisar till politikområde 10:1 Integrationsverket för budgetåret 2003 44 000 000 kr.
8. Riksdagen anvisar till politikområde 10:2 Integrationsåtgärder för budgetåret 2003 0 kr.
9. Riksdagen anvisar till politikområde 10:4 Hemutrustningslån för budgetåret 2003 12 600 000 kr.
10. Riksdagen anvisar till politikområde 10:5 Ombudsmannen mot etnisk diskriminering för budgetåret 2003 0 kr.
11. Riksdagen anvisar till politikområde 11:1 Utvecklingsinsatser i storstadsregionerna för budgetåret 2003 0 kr.
12. Riksdagen anvisar till politikområde 12:1 Migrationsverket för budgetåret 2003 20 000 000 kr utöver vad regeringen föreslagit eller således 637 500 000 kr.

2002/03:Fi230 av Britt Bohlin m.fl. (s, v, mp):

2. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar enligt uppställning i motionen: Anslag Regeringens förslag Anslagsförändring 10:5. Ombudsmannen 16 176 000 + 100 000 mot etnisk diskriminering Summa för utgiftsområdet 7 128 370 000 + 100 000.

2002/03:Fi232 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

- 14.1. Riksdagen anvisar för budgetåret 2003 anslagen under (utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar), utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp, utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom samt utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn enligt uppställningen i tabell 9.

2002/03:So224 av Birgitta Carlsson och Viviann Gerdin (c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att informationen till Migrationsverket förbättras vad gäller smittsamma sjukdomar bland asylsökande för att åtgärder skall kunna vidtas.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vinsterna som kan göras genom att erbjuda tester av smittsamma sjukdomar så att dessa upptäcks i tid.

2002/03:So297 av Helena Bargholtz och Birgitta Ohlsson (fp):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om frivilligorganisationer som arbetar för invandrare.

2002/03:So515 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om tillgång till habilitering och rehabilitering för rörelsehindrade flyktingbarn.

BILAGA 2Förslag till beslut om anslag inom
utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Belopp i 1 000-tal kronor

	Politikområde, anslag	Regeringens förslag	Utskottets förslag	Avvikelse
10	Integrationspolitik			
1	Integrationsverket (<i>ram</i>)	87 511	87 511	
2	Integrationsåtgärder (<i>ram</i>)	51 742	51 742	
3	Kommunersättning vid flyktingmot- tagande (<i>ram</i>)	2 279 239	2 279 239	
4	Hemutrustningslån (<i>ram</i>)	18 631	18 631	
5	Ombudsmannen mot etnisk diskrimine- ring (<i>ram</i>)	16 176	16 276	+ 100
11	Storstadspolitik			
1	Utvecklingsinsatser i storstadsregion- erna (<i>ram</i>)	230 000	230 000	
12	Migrationspolitik			
1	Migrationsverket (<i>ram</i>)	617 511	617 511	
2	Mottagande av asylsökande (<i>ram</i>)	3 154 274	3 154 274	
3	Migrationspolitiska åtgärder (<i>ram</i>)	286 629	286 629	
4	Utlänningsnämnden (<i>ram</i>)	114 074	114 074	
5	Offentligt biträde i utlänningsärenden (<i>ram</i>)	127 027	127 027	
6	Utresor för avvisade och utvisade (<i>ram</i>)	105 556	105 556	
7	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar (<i>ram</i>)	32 000	32 000	
47	Minoritetspolitik			
1	Åtgärder för nationella minoriteter (<i>ram</i>)	8 000	8 000	
	Summa för utgiftsområdet	7 128 370	7 128 470	+ 100